

KATOLIŠKI MISIJONI

LAS MISIONES CATOLICAS - XLI - 9 - 10 - 1967

INRI

MISIJONSKA NEDELJA

predzadnja v oktobru !

Naj ne bo večjega slovenskega naselja, kjer ne bi na poseben način proslavili misijonske nedelje.

Ni to edini dan v letu, ko naj mislimo na misijonsko delo Cerkve, pač pa dan, ko se naša misijonska zavest posebej oživi. Pokoncilaska komisija je med podrobnejšo razlago misijonskega odloka zapisala:

„Da se v krščanskem ljudstvu pomnoži misijonski duh, naj se navaja k vsakdanjim molitvam in žrtvam, tako da bo misijonska nedelja kot samohoten izraz tega duha.“

Ne pozabimo na poživitev papeških misijonskih družb, zlasti DRUŽBE ZA ŠIRJENJE VERE. Isti pokoncilski odlok pravi:

„V vseh škofijah naj se podpirajo papeške misijonske družbe in njihova pravila naj se natančno izpolnjujejo, posebno glede odpošiljanja pomoči.“

Misijonski govori in proslave naj bodo letos — kolikor je mogoče — posvečeni najvažnejšemu problemu: **misijonskim poklicem.**

Vodila za izvajanje koncilskega odloka nujno naročajo:

„Zavedajoč se, kako je potrebna evangelizacija sveta, naj škofje pospešujejo misijonske poklice med svojo duhovščino in mladino in naj redovnim družbam, ki se posvečajo misijonskemu delu, nudijo sredstva in priložnost, da v škofiji poročajo o misijonskih potrebah in spodbujajo poklice. — Škofje naj se poslužujejo misijonskih redov, da zanetijo v vernikih gorečnost za misijone; nudijo naj jim tudi priložnosti za vzbujanje in vzdrževanje misijonskih poklicev in za zbiranje sredstev!“

Naj bi bilo naše geslo: vsaka slovenska verska občina naj čimprej izmoli in vzgoji vsaj enega misijonarja.

Vsi sinovi Cerkve naj se živo zavedajo svoje odgovornosti za svet. V sebi naj goje duha prave vesoljnosti in svoje sile naj uporabljajo pri delu za evangelizacijo. Vsi pa naj tudi vedo, da so v korist širjenja vere predvsem dolžni zares krščansko živeti. Njihova gorečnost v službi Bogu in njihova ljubezen do drugih naj vsej Cerkvi vliwa nov duhovni zagon, da se bo pokazala kot znamenje dvignjeno nad narodi, kot "luč sveta", kot "sol zemlje". V tem obnovljenem duhu se bodo same od sebe Bogu darovale molitve in spokorna dela, da bi s svojo milostjo dal rodovitnost delu misijonarjev, zbujali se bodo misijonski poklici, pritekala bodo za misijone potrebna sredstva. Da bi pa sedanji položaj Cerkve v svetu v zadostni meri spoznali prav vsi kristjani in da bi slišali glas množic, ki kličejo: Pomagaj nam!, je treba o misijonih tako poročati, tudi z uporabljanjem sodobnih družbenih občil, da bodo občutili misijonsko dejavnost kot svojo in odprli srce za tako obsežne in silne potrebe človeštva ter jim mogli hiteti na pomoč.

(Misijonski odlok)

MUSLIMANI

FRANC SODJA CM

Misijonski namen za september:
**da bi kristjani in muslimani živeli v
iskrenem medsebojnem razumevanju.**

Muslimanski blok, ki se razteza od Severne Afrike, preko bližnjega Vzhoda do Himalajskega pogorja, je misijonskemu delu še vedno skoraj nedostopen. Zgodilo pa se je nekaj, kar odpira okence v utemeljeno upanje, da bo Cerkev našla stik z narodi, s katerimi je bilo krščanstvo stoletja dolgo v "bojnem razpoloženju".

TRI RAZDOBJA

Vsa Evropa se je tresla pred napadi Turkov in Saracenov. Krščanske narode je prevzel strah, da bo polmesec zasenčil križ. Zato je to prvo srečanje z muslimanskim svetom krvavo.

Papeži in svetniki kot so bili sv. Janez Kapistran, sv. Ludvik, francoski kralj, so v božjem imenu klicali na boj v obrambo krščanstva in Evrope. Križarske vojske so se druga za drugo zbirale proti borbenemu islamu. Veliki in sveti ideji so se polagoma primešali človeški elementi. Končno so bitke bile dobljene, a ostala je sled za pohodi z ognjem in mečem ne le med muslimani, ampak tudi med pravoslavni. Vse do danes se med pravoslavni brati ohranja bridek spomin na križarje, ki so — čeprav spotoma — tudi njim prizadejali nemalo zla.

Bitka pri Lepantu je potegnila mejo: oba svetova sta odslej živela vsak zase. Vsi poizkusi, približati evangelij muslimanskemu svetu, so bili brezuspešni. Velika ljubezen in gorečnost Frančiškovih sinov, ki so z zanosom in pripravljenostjo na mučeništvo vdirali v "kraljestvo Mohameda", ni načela misijonskega problema. Ostali smo si tujci. Kar je bilo spreobrnjenj, so zahtevala težko žrtev: spreobrnjenec se je moral odtujiti svojemu rodu.

Kardinal Lavigerie, kartaginski škof, je jasno spoznal nepopolnost takih poizkusov. Njegovi „beli očetje“ so dobili drugačen program. S pristno krščansko ljubeznijo se je treba približati tem narodom, živeti z njimi, "vsem postati vse", s šolstvom in karitativnim delom je treba: ne spreobračati, ampak ustvarjati v celotnem narodu globoko medsebojno razumevanje in jih "prisiliti" k spoznanju, da krščanstvo ni zlo, ampak dopolnjevanje vsega dobrega in pozitivnega, kar jim je dal Mohamed.

Teško in dolgotrajno delo je to, a edino, ki vodi do cilja. Ta miselnost je v dvajsetem stoletju pripravljala tisto, kar je končno jasno začrtal koncil.

Pred sto leti bi bilo nemogoče brati v kakem cerkvenem dokumentu odstavek, kot ga beremo v koncilski izjavi o razmerju Cerkve do nekrščanskih verstev:

“Cerkev gleda s spoštovanjem na muslimane, ki časte edinega, živega in nespremenljivega Boga, usmiljenega in vsemogočnega, Stvarnika nebes in zemlje, ki je govoril ljudem. Njegovim sklepom, tudi skritim, se skušajo z vso dušo podvreči, kakor se je Bogu podvrgel Abraham, na katerega se muslimanska vera rada sklicuje. Jezusa, ki ga sicer ne priznavajo za Boga, vendar častijo kot preroka; Marijo častijo kot njegovo deviško Mater in jo včasih tudi pobožno kličejo na pomoč. Poleg tega pričakujejo sodnega dneva, ko bo Bog vse ljudi obudil in poplačal. Zato cenijo moralno življenje, Boga pa častijo zlasti z molitvijo, miloščino in postom.”

NOVA DOBA

Ko je Sveti sedež vrnil Turčiji zastavo iz bitke pri Lepantu, je bilo to simbolično dejanje z mislijo: pozabimo preteklost.

V prav istem dokumentu, kjer govore koncilski očetje o odnosu do nekrščanskih verstev, pa je zapisano: “Če so v preteklih stoletjih ne-

redko nastale med kristjani in muslimani razprtije in sovražnosti, sveti zbor spodbuja vse, naj pozabijo na preteklost, naj se iskreno vadijo v medsebojnem razumevanju in naj skupaj varujejo in pospešujejo socialno pravičnost za vse ljudi, moralne vrednote, mir in svobodo."

Ti temelji, ki jih je misijonarjem na terenu postavil Lavigerie in vsemu misijonskemu delu med muslimani koncil, so seveda samo šele temelji. Sadov ne moremo in ne smemo pričakovati takoj. A Cerkev je končno ubrala pot, ki se je pokazala kot rešilna. Izvira pa ta "misijonska metoda" iz zadržanja Cerkve do vseh nekrščanskih verstev, ker v vseh išče vse dobro in lepo kot semena, ki jih je vanje vložil Bog, in misijonske narode na ta način vodi do polnosti življenja v Cerkvi. To spoštovanje do vsega božjega v misijonskih narodih je temeljni razlog, da tudi muslimanom nasproti stopa danes Cerkev kot služabnica resnice in ljubezni.

Težo dela bodo še vedno nosili misijonarji sami. A potrebna jim je pomoč. To hoče nuditi predvsem Tajništvo za odnose do nekrščanskih verstev, ko je že začelo izdajati posebno glasilo, ki naj pospešuje priprave za uspešen dialog z muslimani. Pritegnjeni so strokovnjaki, ki že nekaj let ali celo desetletij proučujejo to vprašanje, pa tudi misijonarji iz terena. Izsledki dela naj bi bili opora misijonarjem, ki v svoji preobloženosti ne morejo študijsko posegati v to problematiko. Istočasno so se pričela tri velika podjetja, ki naj ustvarjajo podlago za razgovor. V Rimu se je osnoval Institut za arabske študije. Začeli so izdajati Arabsko-krščansko enciklopedijo in Islamsko-krščanski leksikon.

Vedno bolj pogostne so razprave po raznih revijah o islamu in krščanstvu, o skupnih točkah, o možnosti sodelovanja, h kateremu spodbuja koncil. Da je pri tem potrebna zvrhana mera potrpljenja, modrosti, vztrajnosti in gorečnosti, je na dlani. A odločilni korak je storjen, naš odnos do muslimanov se je dokončno premaknil za stoosemdeset stopinj.

Rabindranat Tagore:

PROŠNJA

Noč je temna in tvoj sen je globok
v tišini mojega bitja.

Predrami se, o Bolest Ljubezni,
ker ne vem, kako odpreti vrata,
in jaz stojim zunaj.

Ure čakajo, zvezde bedijo, veter je
tih,

tišina je težka v mojem srcu.
Predrami se, Ljubezen, predrami se!
Napolni mojo prazno čašo
in z dihom pesmi razgibaj noč.

SLOMŠKOVO DELO ZA ZEDINJENJE

FRANC HRASTELJ

Ko praznujemo leto vere, je potrebno, da se spominjamo vseh tistih, ki so naš narod budili in v veri utrjevali. Kakor nam je Baraga ponesel ime v tujino in postal vsem bodočim rodovom zgled misijonarja, tako je doma Slomšek gradil slovensko vernost, gradil na temeljih, ki sta jih postavila slovenska apostola Ciril in Metod.

Zato bi bilo primerno in potrebno, da bi bratovščina Cirila in Metoda med nami znova zaživela, zlasti pa naj bi zaživel duh zedinjenja, ki je danes prevzel Cerkev in nekatoliške kristjane.

Ce hočemo uspeli v misijonskem delu, moramo reševati težko vprašanje zedinjenja, sicer ostanemo kristjani svetu pohujšanje in ne blagoslov. (Uredništvo.)

Slovenci smo se kot narod zelo pozno prebudili. Z ukinitvijo jezuitskega reda l. 1773 smo izgubili vse tri visoke šole, v Ljubljani, Gorici in Celovcu, in smo tako ostali brez svoje univerze še 150 let. Naše ljudstvo je bilo vezano na skromno skorjo kruha, ki jo je dejala slovenska gruda, in je še pred 100 leti živelo v velikem uboštvu.

V tistem času nas je obiskal Bog z izredno osebnostjo Antona Martina Slomška. Slomšek je od vseh naših tedanjih duhovnikov gledal najdalje in videl najbolj globoko. Od ustanov, ki jih je on zamislil, v veliki meri narod danes še živi. To je blagoslov njegove svetosti.

Ena od takih pomembnih Slomškovih zamisli, ki jo je v svoji svetniški plemenitosti in bistrovidnosti zajel takorekoč iz bodočnosti, je bratovščina sv. Cirila in Metoda za zedinjenje ločenih bratov. Poglejmo, kako je nastala.

Slomšek je kot bogoslovec na praznik Brezmadežne l. 1821 začel slovenski tečaj za svoje sošolce. Takole jih je pozdravil:

„Stopam na besednico prvokrat pred brate svojega ljudstva. Izvolil sem vas danes v tem času našega preblaženega zbora veselo pozdraviti kakor poklicane delavce v Gospodov vinograd.

Naš narod je dolgo tičal v temi. Moji bratje, ali se nihče ne znajde, da me vpraša, zakaj pa naš narod tako dolgo v temi živi, ali je Oče nebeški na nas pozabil? Ali nam ni poslal vsaj enega izvoljenega učnika, ki bi prinesel tudi Slovincem luč krščanskega razsvetljenja? Ali me vprašaš ali ne, tako tebi odgovorim in povem: ne le enega, temveč dva, ne med seboj sovražna, ampak brata je skrbni nebeški oče poslal Slovincem, sveta brata Cirila in Metoda.“

Tako si je Slomšek že v prvem letniku bogoslovja izbral za zgled sv. Cirila in Metoda in je temu zgledu sledil do svoje zadnje ure na svetu.

Leta 1848 se je začelo splošno prebujenje vseh narodov. Nevarnost pa je bila, da bo narodna zavest prestopila pravične meje. Slomšek je zato opozarjal: „Ljubi materni jezik! Dediščina naših staršev, dragoceni zaklad naše ljube matere! Toda nikar ne pozabite, da je jezik samo sredstvo, ne pa končni cilj!“

Da bi pravilno usmeril svoje narodno prebujene duhovnike in svoje verno ljudstvo, je zamislil ustanovitev bratovščine sv. Cirila in Metoda, ki naj bi delovala za združitev vzhodnih kristjanov s katoliško cerkvijo.

Jeseni leta 1851 je Slomšek šel na pot v Brežice, da bi tamkaj pri duhovnih vajah za duhovnike razložil svoj načrt ustanovitve te bratovščine. Previdnost božja pa mu tega veselja ni podarila. Slomšek je na tej poti smrtno nevarno zbolel in obležal v Celju. Duhovnikom na duhovnih vajah pa je poslal pismeno vabilo, naj bi vstopili v to bratovščino in povabili tudi vernike.

Pred javnost pa je stopil s tem svojim načrtom, ko je v verskem listu Zgodnja danica dne 2. nov. 1851 objavil pravila bratovščine in vabilo za pristop. Duhovniki in verniki iz vse Slovenije so se začeli priglašati, pošiljali pa so tudi svoje nasvete, kako naj bratovščina deluje. J. Volc iz Ljubljane je predlagal, naj bi se v pravilih izpopolnila obveznost duhovnikov, ki ne bi na sam praznik sv. Cirila in Metoda mogli v ta namen maševati, da lahko to opravijo med tednom. Luka Jeran je predlagal, naj bi bratovščina imela lepe podobice, ker z onimi iz Gradca v Ljubljani niso zadovoljni. Franc Kosar mu je svetoval, naj bi poskrbel za potrdilo bratovščine iz Rima. Svoje pismo je končal:

„Vedno se mi tako zdi, da ima bratovščina čudovito bodočnost in da med mnogimi dobrimi semeni, ki ste jih vsejali, bo to seme prineslo najobilnejše sadove. Če bi ta bratovščina šla v pozabo, potem ne zaslužimo več božjega usmiljenja, potem bo Gospod v svoji pravični jezi tudi nam odvzel luč sv. vere, kajti, kjer ljubezen ugasne, tam tudi vera ne gori več.“

Janez Kajžer, ki se je v Parizu pripravljajal za redovnika lazarista, je pisal Slomšku, naj posveti to bratovščino Brezmadežni, ker bo ta skrivnost premagala vse krive vere.

Slomšek je svojim prijateljem v vsem ustregel. Dne 30. nov. 1851 je poslal sv. očetu v Rim sledeče pismo:

„Sveti oče! Koga izmed katoličanov ne bi srce bolelo zaradi žalostnega razkola, med narodi posebno slovanske krvi, katere sta v 9. stoletju sv. brata Ciril in Metod klicala k edinosti vere in jih vodila k materi sv. katoliški Cerkvi, pa so jih nesrečni razkolniki odtrgali iz materega naročja in raztrgali obleko Kristusovo. Ko sem premišljeval žalostno usodo teh ločenih bratov in želel, da bi se za njihovo združitev s katoliško Cerkvijo nekaj storilo, pa jaz in moji nimam sredstva kakor molitve in solze, sem sklenil ustanoviti bratovščino sv. Cirila in Metoda za združenje razkolnikov, posebno Slovanov, in sem to svojo obljubo razodel duhovnikom lavantinske škofije na duhovnih vajah s sledečimi obveznostmi:

*Anton
Martin
Slomšek*

1. Vsak dan zmoliti očenaš in zdravomarijo s pristavkom: Sv. Ciril in Metod, slovanska apostola, prosita za nas.

2. Na dan sv. Cirila in Metoda duhovniki mašujejo, neduhovniki pa gredo k spovedi in k sv. obhajilu za spreobrnjenje ločenih bratov.

3. Vsakdo si prizadeva tudi druge pridobiti, sebe pa vaditi v ponižnosti in ljubezni, ki je vez edinosti.

Ta moja beseda je bila z navdušenjem sprejeta in tisoči že povzdigujejo svoje roke k Očetu usmiljenja ne le v naši, pač pa tudi v sosednjih škofijah. Potrebno je samo še eno: da bi Vi, sveti oče, to bratovščino potrdili in jo blagoslovili. Naj zato Vaša Svetost določi odpustke vsaj za osmino praznika sv. Cirila in Metoda. Tako upam iz vsega srca, da bo Bog skrajšal čas prežalostnega razkola in ločene narode privedel

nazaj v en hlev k tistemu Pastirju, čigar poslednja molitev je bila, da bi bili vsi eno, in k Njegovemu Namestniku na zemlji, kateremu je izročil, da pase jagnjeta in ovce.“

Temu pismu je Slomšek dodal še posebno pismo za papeževega tajnika in željno pričakoval odgovora. Iz Rima je prišlo potrdilo bratovščine dne 12. maja 1852. In sedaj je bilo Slomškovo srce polno veselja. Pripravil je posebno knjigo članov bratovščine, v katero se je prvi sam podpisal in nato so vpisali vse, ki so se že priglasili. Po naročilu sv. očeta je določil posebno cerkev kot sedež bratovščine in sicer cerkev sv. Jožefa v Celju, kjer je dal postaviti poseben oltar sv. Cirila in Metoda.

Slomšek je sedaj razposlal razglas o bratovščini mnogim škofijam, posebno na Češko in Moravsko in v Avstrijo. Škofje v Nemčiji pa so na podlagi tega Slomškovega zgleda leta 1858 ustanovili podobno bratovščino sv. Petra. Naslednik naševa slavnega misijonarja Knobleharja Matej Kirchner pa jo je prestavil celo v Afriko.

Slomšek je vsejal seme v rodovitno zemljo, pognalo je in zraslo v mogočno drevo. Imelo pa je tudi skrbnega vrtnarja. Slomšek ni samo sprožil lepe misli in ji dal življenje, ampak jo je tudi vse do svoje smrti vneto negoval. Vsako leto je pošiljal v verski list Zgodnja danica poročila, kako se bratovščina razvija. Ob njegovi smrti je štela 35.000 članov.

Člani te bratovščine na Moravskem so leta 1891 ustanovili Apostolstvo sv. Cirila in Metoda kot nadaljevanje bratovščine, ki jo je Slomšek ustanovil.

Ko se je začel II. vatikanski cerkveni zbor, je Slomškova zamisel zajela vesoljno Cerkev s papežem na čelu. Ob zaključku cerkvenega zbora sta sv. oče v imenu katoliške Cerkve in patriarh Atenagoras v imenu svoje pravoslavne Cerkve istočasno z istim besedilom preklicala izobčenje in sta s tem storila prvi korak k zedinjenju. Predstavniki vseh pravoslavnih Cerkva, ki so bili navzoči ob sklepu II. vaticanskega cerkvenega zbora, so ponesli s seboj željo po zedinjenju.

Slomšek in njegova bratovščina sv. Cirila in Metoda sta za nas Slovence velika uteha. Imamo tolažbo, da smo med prvimi v novjšem času začeli organizirano molitev za zedinjenje. S tem smo vsaj nekaj prispevali k velikemu delu, ki ga pripravlja Gospod.

Ker pa ne smemo zaostajati za svojimi predniki, moramo z molitvijo nadaljevati. Po mnogih naših župnijah so že obnovili Slomškovo bratovščino sv. Cirila in Metoda. Želeti bi bilo, da bi jo tudi drugod. Cerkevni zbor naglaša, da moramo „spreobrnjenje srca in svetost življenja združeno z osebnimi in javnimi molitvami za edinost vseh kristjanov imeti za dušo vsega ekumenskega gibanja in po pravici to lahko imenujemo duhovni ekumenizem“ (C/O. 8).

Naj nas Slomšek, ki je bil po srcu pravi Marijin otrok, skupaj z našo nebeško Materjo podpira iz nebes v našem prizadevanju.

(Iz ekumenskih šmarnic „Mati krščanske edinosti“)

*Papež
Pavel VI
in
carigrajski
patriark
Atenagoras*

Letos 25. julija je bil storjen nov korak k zedinjenju. Srečanje v Carigradu, nekdanjem „razkolnem Carigradu“, utira ravno pot upanju, da se bliža čas zedinjenja.

“Gospod vekov, ki modro in potrpežljivo izpolnjuje obljubo svoje milosti nam grešnikom, je v najnovejšem času začel vlivati v obilnejši meri med seboj ločenim kristjanom duha spokornosti in hrepenenje po edinosti. Ta milost je povsod gnila premnoge ljudi in po delovanju milosti Svetega Duha je nastalo tudi med našimi brati vedno bolj rastoče gibanje za obnovo edinosti med vsemi kristjani.”

(Odlok o ekumenizmu)

MLADE CERKVE

FRANC SODJA CM

Misijonski namen za oktober:
za razvoj krščanskih občestev v misijonih.

Misijonski odlok je kratko strnil konkretni cilj misijonskega dela v tale odstavek:

"Zasaditev Cerkve v določeni človeški skupnosti doseže del svojega namena takrat, ko je družba vernikov, ki je zasidrana v družbenem življenju in do neke mere prilagojena krajevni kulturi, dosegla in že uživa določeno stalnost in trdnost: ko že ima nekaj domačih duhovnikov, redovnikov in laikov, četudi ne še v zadostni meri, in tiste službe in ustanove, ki so potrebne za življenje in širjenje božjega ljudstva pod vodstvom lastnega škofa."

Na temelju konstitucije o Cerkvi je koncil dosledno razvil vsa področja delovanja in življenja. Samo v teh nekaj stavkih, ki temelje na ideji božjega ljudstva, je v kratkem povedano, kar so s skrbnim študijem in razmišljanjem misijonski znanstveniki razglabljali zadnje pol stoletja.

Da dosežemo konkretni misijonski cilj: vsaditev Cerkve v določeno kulturo, je treba storiti prav to.

Družba vernikov mora biti primerno velika, a ne iztrgana iz socialnega in kulturnega življenja svojega naroda. Po tej poti je v mnogih misijonskih pokrajinah delo Cerkve zašlo v slepo ulico, ker so misijonarji preveč zasledovali krst posameznikov, premalo pa vsaditev Cerkve in cerkvenega življenja v omiko naroda. Mlada krščanska občina mora biti "zasidrana v družbenem življenju" in "prilagojena krajevni kulturi".

Ta usidranost mora imeti na sebi že nekaj stalnega in trdnega. Če naj bo mlada občina zmožna samostojnega življenja v toliki meri, da more razviti polnost krščanskega življenja in misijonskega delovanja v svojem okolju, gotovo ne sme biti le nekaj prehodnega, majavega, slučajnega in v ponovni nevarnosti, da razpade.

Zato je razumljiva zahteva, da mora imeti domače duhovnike, redovnike in apostolske laike. Še več, dorasti mora do tolike moči, da ima tudi svojega škofa. Če vsi ti morejo voditi življenje Cerkve nemoteno tudi v primeru, da tuji misijonarji zapuste tisti kraj, potem je gotovo bližnji in pravi misijonski cilj dosežen. Kakor pa danes Cerkev naglaša, naj škofije, ki imajo veliko duhovnikov, prihite na pomoč tistim, ki trpe pomanjkanje, tako je pričakovati, da bodo zlasti v mladih misijonskih cer-

kvah, kjer se je nekaka osamosvojitve šele začela, vedno dobrodošli tudi misijonarji, čeprav drugih narodnosti ali ras.

Tako tudi naroča koncil: "Te cerkve, ki so navadno v najbolj revnih pokrajinah sveta, često še zelo trpijo zaradi pomanjkanja duhovnikov in materialne pomoči. Zato so zelo potrebne, da jih misijonska delavnost celotne Cerkve stalno oskrbuje s tistimi sredstvi, ki so predvsem važna za rast krajevne cerkve in za zorenje krščanskega življenja."

Iz teh besed je jasno, kako je neutemeljen "strah" sanjarsko razpoloženih misijonskih sodelavcev. V kateri misijonski deželi pa danes moremo reči, da je ta minimalni cilj dosežen? Kje so že samostojnega življenja zmožne mlade cerkve? Nasprotno: čas nas prehiteva in marsikatero pokrajino so v trenutku in nasilno izgubile tuje misijonarje in ta nasilna osamosvojitve teh mladih cerkva preživlja težke krize, ker domačini pač niso še tako krepki in občine ne tako utrjene, da bi se moglo krščansko življenje med njimi uspešno nadaljevati.

Oktobrski misijonski namen naj bi dal pobudo za čim hitrejšo zorenje in rast mladih cerkva, da nas v sodobnem metežu, ki ga občutijo predvsem misijonske dežele, čas ne bi več prehiteval. Ta misijonski realizem je razlog, zakaj nas Cerkev danes tako nujno prosi za sodelovanje, pa ne kakršnokoli, ampak uspešno sodelovanje pri misijonskem delu.

MISIJONSKI POKLICI

FRANC SODJA CM

Med težkimi in obsežnimi misijonskimi problemi je danes gotovo naj-nujnejše vprašanje misijonskih poklicev, predvsem duhovniških poklicev. Težo bremen nosijo misijonarji na terenu. Potrebni so katehisti, laični pomočniki vseh vrst, potrebni redovni bratje in predvsem sestre, a ker gre za zakramentalno življenje mladih misijonskih cerkvá, je najbolj potreben duhovnik, delivec „svetih skrivnosti“.

SVETA DOLŽNOST

Vseh zadnjih deset let prihajajo iz misijonskih dežel in iz Rima glasovi zaskrbljenosti. Večanje dela in upadanje misijonskih poklicev postaja kričeče vprašanje. V Afriki se škofje sprašujejo, kaj storiti. V zadnjih desetih letih se je v Afriki število vernikov povečalo za 67 odstotkov, število duhovnikov pa le za 36. In tako stoji 15.000 duhovnikov pred obupnim dejstvom: skrbeti morajo za 30 milijonov katoličanov in za 300 milijonov, ki čakajo na evangelij, in prav danes bije ura Afrike.

Podobne ugotovitve bi mogel navesti o drugih deželah. Zdi se, da nam katoličanom krik papeža samega še ni segel do srca.

Pa smo vendarle mi, „božje ljudstvo“, tisti, ki imamo z odliko božjega plemstva na svojih ramenih sveto dolžnost, da poneseemo evangelij v vse narode in zasadimo in utrdimo Cerkev med vsemi omikami.

Misijonska miselnost v družinah, župnijah in škofijah bo dala poročstvo za misijonske poklice. Zato je na misijonsko nedeljo čas za spraševanje vesti. Je prodrla ali vsaj prodira koncilska miselnost, da je Cerkev bistveno misijonska in da je zato tudi božje ljudstvo misijonsko ljudstvo? Ne moremo več potolažiti svoje vesti z nekaj groši in par očenaši. Na vseh nas leži težka odgovornost: dati misijonarje.

Vsak misijonski poklic je odlika za družino, pa tudi barometer krščanskega življenja v župniji in škofiji. Koncil je misijonsko odgovornost prenesel na ramena vseh škofov in župnikov in družin; ni in ne more biti le skrb papeža in prostovoljcev. In kaj naj tudi naš slovenski narod poda kot dokaz svoje vernosti boljšega kot ravno lepo vrsto misijonarjev?

Mi moramo imeti v misijonih svoje številno zastopstvo: na nek način bodo naši misijonarji zagovorniki in priče našega krščanstva pred Bogom, Cerkvijo, ljudmi in nami samimi. Zato je vsenarodna skrb vzgoja misijonskih poklicev.

BOG KLIČE

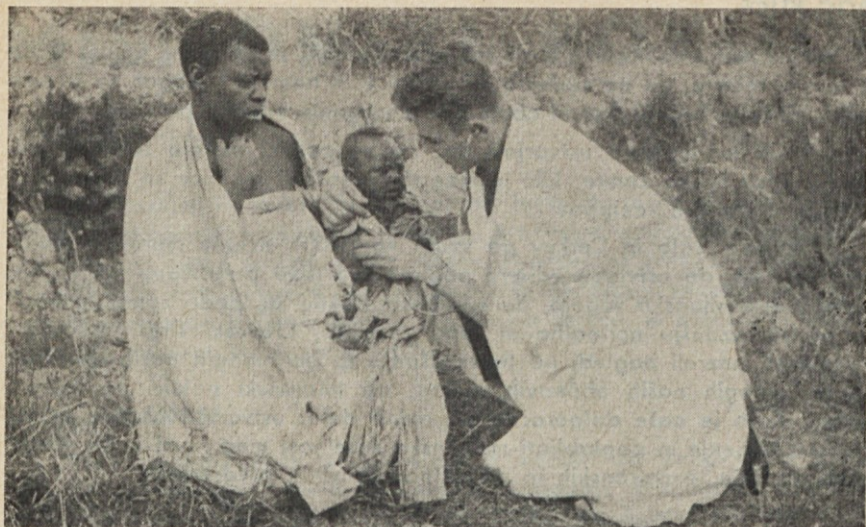
Nikomur ne moremo dati tako vzvišenega poklica mi ljudje. Toda s tem ni rečeno, da ne moremo nič storiti v ta namen. Nikogar ne smemo siliti, nikomur braniti, ker bi oboje bilo poseganje v božje pravice.

Toda mi moremo ustvarjati tla, da se poklici morejo razviti. Kajti božja klica lahko zamre, klic je mogoče preslišati in klicu se je mogoče odreči iz mnogih razlogov.

Družina, šola in Cerkev po sodbi koncilskih očetov morajo sodelovati pri tem, da ustvarijo zdravo podlago za tako prepričano krščansko, torej tudi misijonsko vzgojo, da misijonski poklici ne bodo zamrli, ampak se v tem vzdušju normalno in lepo razvijali. Človeški strah, napačna miselnost, nezreli pogledi na ta vprašanja so po mnogih naših družinah in po mnogih naših občestvih razlog, da misijonski poklici ne morejo zoreti. Zato je naše dolgoročno pa nujno delo: ustvarjati bogato evangeljsko življenje in poglobljati misijonsko miselnost med nami in jo očistiti vseh otroških, enostranskih in pogostno napačnih predsodkov.

Kraljica
misijonov,
izprosi nam
veliko
misijonskih
poklicev!

Misijonar Obala: dušni in telesni zdravnik

A storiti moramo nekaj tudi že zdaj. Zato je prav, če mlade ljudi, ki jih osvaja misijonska misel, v tem podpiramo, jim dajemo možnost, da se jim širi razgled, da se izpopolnjujejo v poznanju misijonske problematike in navajajo tudi k praktičnemu delu.

In če kje opazimo misijonski poklic, je naša sveta dolžnost, da božje delo v mladem fantu ali dekletu podpiramo, sicer z vso obzirnostjo, brez vsakega nasilja, a z veliko pozornostjo in ljubeznijo. In tem mladim ljudem moramo omogočiti ne le notranje zorenje, ampak tudi pot do realizacije misijonskega poklica. Res smo danes po svetu Slovenci zaradi raztepenosti v velikih težavah, ker ne moremo vsem in z lahkoto nuditi možnosti izobrazbe in misijonske vzgoje, a z dobro voljo bomo mogli vsakemu na kak način pomagati. In kolikor bi mogla Misijonska zveza ali Katoliški misijoni prihiteti v takih konkretnih vprašanjih na pomoč, bo to pač naše najlepše delo.

Razvidno pa je, da je danes odprta pot v misijone vsakomur, ki ima resen namen in potrebne sposobnosti. Kakor so v prvi vrsti potrebni duhovniki misijonarji, je dobrodošel in zelo potreben prav tako redovnik laik, redovna sestra, laiki kakršnega koli poklica, pa naj bodo samski ali poročeni. Čeprav nimamo še zgrajene centrale za vodstvo ali utiranje poti vsem tem možnim poklicem, je potrebno, da vsakdo ve za te možnosti in bi bila velikanska škoda, če bi obtičal en sam poklic zaradi teh pomanjkljivosti. In ena naših konkretnih nalog je brez dvoma ustvaritev take temeljite posredovalnice.

BARAGOVO MISIJONIŠČE

V inozemstvu je edina misijonska centrala, ki je do zdaj povezovala rojake v misijonski misli, Baragovo misijonišče v Buenos Airesu. Tu je sedež Misijonske zveze, Misijonske mašne družbe, Katoliških misijonov, vzdrževanja zvez z našimi misijonarji, zbiranje pomoči itd. Poleg vsega tega pa je edini tovrstni vzgojni zavod: misijonski kolegij Baragovega misijonišča.

To ni splošni vzgojni zavod. Tega ima Argentina v škofovem zavodu v Adrogué. Misijonski kolegij ima svojski namen: vzgojiti čim več misijonarjev. Da bi ta namen bolje dosegal, bo za dijake letos pozidal posebno stavbo, to po zaslugi misijonskih dobrotnikov. Brez dvoma: bolj potrebne misijonske akcije si ne moremo misliti.

Namen zavoda je dati misijonsko vzgojo. S tem pa ni rečeno, da bi bil katerikoli gojenec kakorkoli moran, da sprejme misijonski poklic. Saj smo rekli, da je to le božja stvar. Pač pa zavod daje vzgojno podlago, da more tak poklic rasti. In če ga po vseh letih šolanja in vzgoje gojenec ne dobi, trud ni bil zaman. Prvič, veliki ideali mlademu fantu že sami po sebi pomagajo k osebni rasti in laže prebrodi viharna leta. Drugič bodo gojenci, pa naj se potem oklenejo kateregakoli poklica, ponesli v življenje misijonsko čutenje in bo morda sad njihove vzgoje njihova družina, ki bo zibelka misijonskih poklicev. V tem vzdušju pa smemo in mo-

Gojenci misijonskega kolegija v Baragovem misijonišču v letu 1967. Večja fanta na skrajni levi in desni sta že bogoslovca. V sredi njih prefekt, urednik „Katoliških misijonov“, Franc Sodja CM.

ramo zaupati, da bo Bog obudil vrsto resničnih misijonskih poklicev. In če zavod uspe vzgojiti vsaj eno ekipo misijonarjev, ki bodo prevzeli v imenu naroda kako misijonsko pokrajino, bo naš trud blagoslovljen in bodo žrtve misijonskih prijateljev bogato poplačane.

Zato poleg splošnih pogojev vodstvo misijonskega kolegija zahteva le to, da ne fant ne starši nimajo nič proti misijonskemu poklicu, ki bi se v gojencu oglasil. Gotovo pa imajo prednost otroci dobrih družin, ki misijonsko čutijo; fantje, ki že imajo željo, da postanejo misijonarji; otroci, ki imajo lep značaj, zadostno zmogljivost študija in tudi primerno znanje slovenščine, ker je pač slovenski zavod. Ni treba posebej omeniti, da misijonski kolegij ne more biti zavetje otrok, ki so pokvarjeni, neuravnoteženi ali po mnenju staršev potrebni trde roke.

Res pa je, da našega splošnega problema ta edini zavod ne more rešiti, ker je omejen le na Argentino. Zeleti je pa, da bi ga argentinska skupnost razumela tako, kot zavod v pokoncilski Cerkvi obstoji in razvija svoje delo. Ze vse druge dežele po svetu in seveda v domovini pa bo treba to vprašanje reševati razmeram in možnostim primerno.

Ob vsem tem razmišljanju eno drži: naš slovenski najnujnejši misijonski problem je vzgoja misijonskih poklicev.

T V O J A P O S T O L

O Bog, Tvoje morje je tako veliko, neizmerno,
moj čoln pa tako majhen
in veš, da sem slab krmar —
ostani v mojem čolnu!

Tvoje polje je tako polno belih klasov,
moj srp pa tako majhen
in roka tako šibka —
pomagaj svojemu žanjcu!

Tvoja beseda je kot šumenje mogočnih slapov,
moj glas, ki besedo življenja prenaša,
pa tako nebogljen —
spregovori Ti po mojih besedah!

Tvoja ljubezen — brezmejna — objema veselje,
mojo še vedno vtesnjujejo
hladni zidovi sebičnosti —
vžgi v meni plamen SVOJE ljubezni!

S Teboj v čolnu življenja,
s Teboj sredi žitnih polj,
s Tvojo besedo na ustih
in s Tvojo ljubeznijo v srcu
bom to, kar želiva oba —
Tvoj apostol.

Jože Kokalj DJ

VLADIMIR SERGEJEVIČ SOLOVJOV

p. ANTON KOREN DJ

Iz šmarnic MATI KRŠČANSKE EDINOSTI

16. februarja 1966 je preteklo 70 let, odkar se je zedinil s katoliško Cerkvijo največji ruski filozof Vladimir Sergejevič Solovjov (1853-1900). Študiral je na vseučilišču in cerkveni akademiji v Moskvi. Po končanih študijah je postal profesor na moskovskem in petrograjskem vseučilišču. Pa ne za dolgo. Leta 1881 je moral prenehati z javnimi predavanji, ker je očitno branil mnenje, naj bi sodniki milostno sodili morivcem carja Aleksandra II. Tedaj je postal zasebni učenjak, predavatelj in pisatelj. Mnogo je potoval in bil dalj časa tudi gost škofa Strossmayerja v Djakovu in Frana Račkega v Zagrebu.

Vladimir S. Solovjov je posvetil vse svoje življenje delu za zedinenje kristjanov v eni Kristusovi Cerkvi. V začetku je bil slovanofil, to je pripadnik tistega dela ruske inteligence, ki je imela zahodno kulturo s katoliško Cerkvijo vred za „kup gnile slame“, medtem ko je videla v preprostem ruskem človeku, kmetu, nosilca edino resnične kulture in edino pravega krščanstva. Toda kaj kmalu se je ločil od slovanofilov. Začel je namreč študirati krščanstvo na podlagi prvih virov, cerkvenih očetov in spisov cerkvenih zborov ter dognal, da je vzrok razkola med Vzhodom in Zahodom drugačen, kakor so mislili slovanofili. Spoznal je, da mora biti resnična Kristusova Cerkev vesoljna, to je, da mora objemati vse kristjane in vse narode.

Če žalostni razkol loči kristjane, vzrok tega ni prvenstvo rimskega papeža in njegova nezmotljivost v važnih vprašanjih vere in nravnosti, marveč čisto človeško nasprotje med preveč nacionalistično usmerjenim Vzhodom in preveč absolutistično usmerjenim Zahodom. Razkola so krivi tisti, ki vedoma netijo ta spor med kristjani. Velika večina preprostega krščanskega ljudstva tako na Vzhodu kot na Zahodu ni udeležena pri tem sporu. Zato je po mnenju Solovjova ruski narod katoliški, ne da bi se tega zavedal. Ni namreč sodeloval pri zmotnem vodstvu svojih voditeljev. Tudi ni noben vzhodni cerkveni zbor ločil zahodno Cerkev od vzhodne. Saj na Vzhodu sploh ni bilo vesoljnega cerkvenega zbora po sedmem cerkvenem zboru leta 787; in če bi tudi bil, ne bi imel nobene oblasti, ker najboljši ruski bogoslovci učijo, da je vesoljni cerkveni zbor nemogoč brez udeležbe zahodne Cerkve. Ruska Cerkev je torej po Solovjovu razkolna le dejansko, ne pa pravno.

Zato se je Vladimir Sergejevič imel za katoličana, ne da bi za to moral, kot je bil prepričan, izrecno prestopiti v katoliško Cerkev. Tako

je leta 1886 že kot katoličan opravil sv. spoved in prejel očitno sv. obhajilo v zagrebški Katoliški cerkvi. Izpoved svoje vere in pripadnosti h katoliški Cerkvi je objavil v knjigi „Rusija in Vesoljna Cerkev“. 16. februarja 1896 je prestopil tudi formalno v katoliško Cerkev. Sprejel ga je tajno, kot je bilo za takratne prilike edino mogoče, ruski katoliški duhovnik Nikolaj Aleksejevič Tolstoj. Pred smrtjo (31. julija 1900) je prejel zakramente na posestvu knezov Trubeckih pri Moskvi, iz rok tamošnjega pravoslavnega župnika, ker ni bilo blizu katoliškega duhovnika.

Solovjov je torej postal katoličan na osnovi temeljitega študija cerkvenih očetov in spisov cerkvenih zborov. V obširni razpravi iz leta 1883 „Veliki spor in krščanska politika“ je odločno poudaril rusko narodno in versko dolžnost sprave s katoliško Cerkvijo in jasno priznal prvenstvo rimskega papeža. V vprašanju papeževega prvenstva je krepko poudaril razliko med večno resnico cerkvenega prvenstva in med zgodovinskimi, časovnimi, človeškimi slabostmi rimskih papežev. Razprava, objavljena v slavjanofilskem časopisu Rus, je po vsej Rusiji zbudila viharen odpor. Profesor moskovske univerze protoierej Ivancov-Platonov je v istem časopisu objavil pripombe k tej razpravi. Solovjov je na kratko odgovoril in predložil devet vprašanj o zedinjenju s katoliško Cerkvijo. Ta bistromna vprašanja so zbudila pozornost tudi v Rimu in Parizu.

V Parizu so bila v prevodu objavljena v časopisu Annales catholiques (16. okt. 1886). V Rimu pa je nanje odgovoril kardinal Mazzela v posebni knjižici leta 1887.

1. vprašanje: „Ali se odločbe vesoljnih cerkvenih zborov, ki zahtevajo, da se nicejska veroizpoved ne menja, nanašajo na smisel ali pa na črko nicejsko-carigrajske veroizpovedi?“

2. vprašanje: „Ali vsebujejo besede ‘in Sina’, ki so bile dodane prvotni nicejsko-carigrajski veroizpovedi, na vsak način versko zmoto; in v slučaju, da res vsebujejo versko zmoto, kateri cerkveni zbor jo je obsodil?“

3. vprašanje: „Če omenjeni dodatek, ki se je pojavil v zahodnih Cerkvah v 6. stoletju in so v vzhodni Cerkvi zvedeli o njem v polovici 7. veka, vsebuje versko zmoto, zakaj nista zadnja dva vesoljna cerkvena zbora, šesti (680.) in sedmi (787) slovesno preklela tiste, ki so ga vstavili in ki so kljub temu ostali v cerkvenem občestvu z njimi?“

4. vprašanje: „Če je nemogoče s prepričanjem trditi, da je ta dodatek verska zmota, ali ne sme v takem slučaju vsak pravoslaviec svobodno sprejeti mnenje sv. Maksima Spoznavalca, ki v svojem pismu duhovniku Marinu opravičuje omenjeni dodatek in mu daje pravoslavni smisel?“

5. vprašanje: „Ali obstajajo razen dodatka ‘in Sina’ v rimski Cerkvi še druge verske zmote in kateri vesoljni cerkveni zbori so jih obsodili?“

Ruski narod čaka in upa na vstajenje. Desetletja dolgo vztraja v molitvi pred Bogorodico, ki je vez edinosti. Tej molitvi se bo posebno v oktobru pridružila vsa katoliška Cerkev in prosila, naj se skrajša čas trpljenja pravoslavnim bratom in pospeši dan zedinjenja.

6. vprašanje: „Če bi morali priznati, da rimska Cerkev ni heretična, temveč razkolna, je treba postaviti vprašanje, od kakšne zakonite cerkvene oblasti se je rimska Cerkev ločila; zakaj po točnem učenju svetih očetov obstaja razkol v tem, da se en del Cerkve, tako duhovščina kot verniki, ločijo od zakonite cerkvene oblasti odnosno kakšnega obrednega ali disciplinskega vprašanja?“

7. vprašanje: „Če rimska Cerkev ni heretična niti razkolna, ker nima nad seboj oblasti, od katere bi se mogla ločiti, ali nismo v tem slučaju dolžni priznati, da ta Cerkev pripada kot sestavni del k edini katoliški Kristusovi Cerkvi in da cerkveni razkol nima verskega in cerkvenega povoda, temveč je prej ko slej sad človeške politike?“

8. vprašanje: „Če naša ločitev od rimske Cerkve ne sloni na nobenem resnično priznanem načelu, ali nismo dolžni vsi mi pravoslavni kristjani, ki bolj cenimo božje stvari kot pa človeške, stvarno in uspešno delati za to, da se doseže zedinjenje med Cerkvami Vzhoda in Zahoda na splošno dobro vse Cerkve?“

9. vprašanje: „Če je za nas pravoslavne obnovitev cerkvenega občevanja med vzhodnimi in zahodnimi dolžnost, ali naj čakamo z njeno izpolnitvijo pod pretvezo, da so oni polni grehov in nepopolnosti?“

Ta vprašanja vodijo po svoji vsebini in redu, v katerem so postavljena, naravnost k zedinjenju s katoliško Cerkvijo. Solovjov stoji na stališču, da med vzhodno in zahodno Cerkvijo pravzaprav ni pravega razkola glede verskih ali disciplinskih vprašanj, temveč le prepad, ki ga je zanesla med vzhodne in zahodne kristjane nesrečna človeška politika, in ki ga voditelji vzhodnih Cerkva skušajo opravičiti s tem, da pokazujejo na zunanje pomanjkljivosti katoliške Cerkve. Zato vzpodbuja svoje sonarodnjake, naj se odpovejo svoji nekrščanski politiki, spregledajo nepopolnosti katoličanov in začnejo skupno živeti in delovati z njimi.

Kardinal Mazzella potrjuje, da so vprašanja Solovjova neposredna pot v katoliško Cerkev. Nato dokazuje, da katoliška Cerkev ni heretična, niti razkolna, in da človeške slabosti, ki kazijo tako katoličane kot pravoslavce, ne morejo pokvariti samega bistva Cerkve. Solovjovove sonarodnjake - Ruse in sploh vse pripadnike bizantinske Cerkve pa vabi, naj se vrnejo v cerkveno edinost.

Tako je bilo pred 70 ali 80 leti. Danes pa se je II. vatikanski vesoljni cerkveni zbor postavil na stališče Solovjova, ko uči, da „tistim, ki se sedaj rodijo v takšnih skupnostih in žive iz vere v Kristusa, ne moremo očitati greha ločitve in da jih katoliška Cerkev objema z bratskim spoštovanjem in ljubeznijo. Ti, ki verujejo v Kristusa in so bili pravilno krščeni, so namreč v nekem, čeprav nepopolnem občestvu s katoliško Cerkvijo. Gotovo je, da popolni cerkveni edinosti nasprotujejo številne ovire..., vendar pa so po veri opravičeni in so po krstu včlenjeni v Kristusa ter se zato po pravici ponašajo s krščanskim imenom in jih sinovi katoliške Cerkve upravičeno priznavajo za brate v Gospodu“.

DVA IZ ROKU VELIKANOV

ALO IZIJ GERZINIĆ

II.

JOHANN ADAM SCHALL v. BELL (JO - WANG)

Adam Schall iz Kölna je bil med tistimi, ki jih je na svojem potovanju po Evropi pridobil jezuitski misijonar Trigault za pot na Daljni Vzhod. 23. januarja 1623 je z Longobardom prispel v Peking — v hišo, ki jo je bil nabavil Ricci.

Preganjanje

Šest let prej so nasprotniki krščanstva dosegli, da je cesar podpisal odlok o izgonu jezuitov. Vendar so njihovi prijatelji poskrbeli, da se je naredba izvedla samo v nekaterih primerih (iz Nankinga so štiri misijonarje pregnali v Makao, pa še od teh sta se dva vrnila). Vredno je o tem navesti zgodovinarjevo mnenje: „Najsi je bil napad, ki ga je vodil Šen Č'ueh (tedanji namestnik ministra za bogočastje v Nankingu), še tako obžalovanja vreden, je vendarle reči to: V primeri s svojimi sodobniki v drugih deželah ali s svojimi poznejšimi nasledniki v komunistični Kitajski, se zde Kitajci iz dobe dinastije Ming v 16. stol naravnost vzorniki civiliziranega ravnanja. Istočasno so japonski katoličani pretrpeli za svojo vero smrt po strašnih mukah — in že dolgo so se evropski kristjani med seboj preganjali in pobijali v imenu vere. In v naših dneh neusmiljeno mečejo misijonarje v ječe in jih brezobzirno izganjajo iz dežele, kateri so posvetili svoje življenje. Kitajski duhovniki hirajo v jetniških celicah — in povsod leži Cerkev na tleh in zdihuje pod grozotno roko despotizma, ki ga nič ne omiljuje tista vljudna usmerjenost, katera je nekdanj bila znamenje kitajske kulture.“ (G. H. Dunne DJ, Veliki primer, nemška izdaja 1965, str. 182-3).

Nekaj let so morali jezuitje delati bolj skrito. Kmalu so imeli devet trdnih postojank v sedmih od petnajstih kitajskih provinc. Vzdrževalo jih je 18 duhovnikov in šest kitajskih laičnih bratov. Razen tega so porazdelili po teh krajih še deset kitajskih mladeničev iz Makao, da so se pripravljali na vstop v Družbo Jezusovo.

Za 8. oktobra 1623 so strokovnjaki pričakovali lunin mrk. Schallova napoved se je natančno izpolnila; tedaj je finančni minister jezuita zaprosil, naj ga sprejme za učenca. Schall je kmalu nato izdal razpravo o tem nebesnem pojavu; posamezne stopnje so bile tudi grafično razložene. Hsü Kuang-č'i je spis predložil ministrstvu za bogočastje.

Septembra naslednjega leta je bil nov mrk. Schall ga je opazoval iz hiše finančnega ministra. Spet so bile njegove napovedi brez pogrška. Minister in njegovi znanci so poskušali, da bi prišlo do reforme kalendarja in da bi jo izvedli jezuitje. Vendar razmere za tako odločitev niso bili ugodne. Evnuh Wei Čung-hsien — sovražnik stranke Tung-lin — je bil še na višku moči. Položaj se je v naslednjih letih tako poslabšal, da so predstojniki Schalla premestili v Sianfu (poleti 1627). Tudi v tem starem prestolnem mestu je bilo ozračje jezuitom sovražno.

Nov cesar

A Weievo zmagoslavje ni bilo dolgotrajno. 30. septembra 1627 je umrl cesar T'ien-č'i. Ker ni zapustil sina, je bil na vrsti njegov mlajši brat Ču Ju-čicu, tedaj 16 let star. Wei Čung-hsien pa je sam hotel zasedeti prestol, a v tem mu niti lastni podrepaniki niso sledili.

Novi cesar, ki je svojo dobo vladanja poimenoval Č'ung-čen in mu je bilo usojeno, da zaključi dinastijo Ming, je imel lepe naravne darove razuma in srca. Schall je rekel o njem, da je „zelo nadarjen, a tudi zelo nesrečen“. Začetek njegovega vladanja je pomenil konec Weieve tiranije. Uradniki, ki jih je ta evnuh degradiral, so spet prišli na svoja mesta, mnogi tiranovi pripadniki pa so bili odstavljeni. Wei sam je bil izgnan v rodni kraj, tam je prejel škatlo z vrvcu: cesarjev ukaz, naj napravi samomor.

Politične spremembe v Pekingju so potrebovale nekaj časa, da so očistile ozračje tudi po provincah. Ko je l. 1629 Schall začel v Sainfu graditi kapelo, so ga k temu spodbujali celo nekrščanski uradniki. Dotlej sovražno razpoloženi ljudje so mu zdaj kazali prijazno obličje. Na dokončano kapelo je bil postavljen križ; po zgraditvi cerkve v Nankingju l. 1611 je bilo prvokrat, da se je to nekaznovano moglo zgoditi.

Podkralj je Schallu poslal darilo in v spremem pismu slavil zahodne znanosti in izobrazbo jezuitov. Sovražnost prebivavstva je docela izginila in Schall je prvič lahko evangelij prosto oznanjal. V kratkem je imel 50 spreobrnjenecv.

Na žalost je bil mladi cesar premalo odločen. Državo bi bili mogli rešiti samo brezobzirni ukrepi, kompromisi pa so pokvarjeni stranki evnuhov pustili še veliko moči. Med 1621 in 1644 so se predsedniki šestih ministrstev menjali stošestnajstkrat.

Jezuitje v astronomskem uradu

Dasi so bile cesarjeve reforme nezadostne, je povratek mnogih prijateljev jezuitov v Peking misijonom zelo koristil. 27. septembra 1629

Taj portret Adama Schalla je napravil tedaj živeči jezuit Johann Grueber, ki je bil 1660 sam v Pekingu. Slika je bila hranjena na Kvirinalu v Rimu, kjer so imeli jezuiti noviciat in je v njem pričel svojo kariero tudi Schall. Ko je država hišo zavzela, je slika prišla v Galloro.

je cesar dovolil, da jezuitje sodelujejo v koledarskem uradu. Ta odlok se je razglasil po celi državi in je bil širjenju vere v velik prid. Hsü Kuang-č'i je v omenjeni urad pozval Li Čih-cao, Wanga Čenga, Nicolò Longobarda in Johanna Terrenza. Na srečo je bilo med jezuiti na Kitajskem več izbornih matematikov in astronomov in so imeli v svoji knjižnici na razpolago najboljša dela iz teh strok. Oboje je bila zasluga Riccijeve daljnovidnosti. Strokovnjake in znanstvene knjige je v pismu 12. maja 1605 generalnemu asistentu João Alvarezu označil za nujno potrebne.

Tako se je l. 1629 začela naravnost pravljivična doba jezuitskega delovanja na Kitajskem. V začetku so misijonarji delovali v koledarskem uradu sicer le kot asistenti, v resnici pa so že bili voditelji. S Schallom so pozneje to postali tudi po naslovu. Med ravnatelji urada je najti najpomembnejša imena iz misijonske zgodovine. S premorom od 1664-1669, ko se je sleparskemu Jang Kuang-hsienu posrečilo Schalla spodriniti, je bil na čelu urada vedno jezuit — do leta 1775, ko je z bulo Klementa XIV. (iz l. 1773) bila Družba Jezusova na Kitajskem razpuščena. Njihov ugled je bil v vsem tem času odločilnega pomena za napredovanje krščanstva po celi državi.

13. maja 1630 je umrl *Johann Terrenz* iz Švice, nekdanj član rimske akademije Cesi, Galilejev prijatelj in dopisovavec Keplerju. Namesto njega je Hsü Kuang-č'i imenoval Schalla in Giacomu Rho. Oba — tedaj devetintridesetletni Nемеc in dve leti mlajši Italijan — sta se odlično obnesla.

Smrt Li Čih-cao in Hsü Kuang-č'ija

Na Vse svete l. 1630 je v Pekingu izdihnil Li Čih-cao. Z njim se je 31 let po Lijevev prvem srečanju z Riccijem zrušil drugi od „treh stebrov-nosilcev katoliške Cerkve na Kitajskem“. Okrog njega je bilo nekaj jezuitov; umirajoč je prijel roko Hsü Kuang-č'ija in mu s solznimi očmi predal skrb za misijone. Dve leti nato so jezuitje izgubili drugega zvestega prijatelja: Sun Jüan-hua. 8. novembra 1633 pa je Cerkev na Kitajskem zadela po Riccijevi smrti najhujša izguba: umrl je Hsü Kuang-č'i. Nekaj mescev prej se je povzpel na vrhunec moči in ugleda — postal je prvi državni svetnik in kot tak „prvi mož Kitajske po vladarju“. Še na smrtni postelji so veljale njegove skrbi krščanski stvari in delu jezuitov v koledarskem uradu. Zadnje ure so mu potekle v molitvi, razgovoru z Longobardom, Schallom in Rhojem. Prejel je sv. popotnico in maziljenje. Od spreobrnitve do smrti je bilo njegovo življenje zgled kreposti in apostolata. Ni znano, koliko rojakov je osebno pripeljal v krščanstvo. Poročajo, da je samo l. 1623 bilo njegovemu prizadevanju pripisati 120 spreobrnjenj, zlasti učenjakov in študentov.

S Hsüjevo smrtjo se je končalo celo razdobje. Krščanstvo je doseglo cilj, ki ga je misijonstvu postavil Ricci: priboriti krščanstvu v državi toliko trdnost, da bo varno pred nenadnim razsulom.

V novi razvojni dobi je bil čut negotovosti premagan, a mirno zaupanje se razlikuje od lahkomišljenega optimizma mnogih izpred dvajsetih let. Sadovi polstoletnega pionirskega dela se prvič pokažejo v širokem gibanju za sprejem krščanstva v provincah. Pogonsko silo temu gibanju daje rastoči ugled, ki ga krščanstvu pridobivajo Schallovi uspehi v koledarskem uradu.

Nasprotstvo dveh metod

Vzporedno pa označujejo to drugo dobo nove težave in nasprotovanja. Povzročili so jih tisti misijonarji, ki prilagajanja kitajski kulturi niso mogli ali hoteli razumeti; ki niso znali razlikovati med tem, kar je v krščanstvu vesoljnega, absolutnega in nespremenljivega, pa med posebnimi, relativnimi in prilagodljivimi potezami. Medtem ko je v prvotni Cerkvi kulturno prilagajanje svetu, ki ga je bilo treba pokristjaniti, izzvalo odpor manjšine, je bilo v kasnejših stoletjih obsojeno na nasprotovanje večine. To je na Daljnem Vzhodu imelo močno oporišče predvsem na Filipinih. Tam misijonarji zaradi nizke kulturne višine domačega prebivavstva niso opazili, da evropejstvo ni najboljša misijonska metoda, pač pa so jezuitom začeli očitati prilagodljivost na Kitajskem. Že se je začel spor, ki se je pozneje, največ v Evropi, vzvrščil v znamenito kontroverzno o obredih.

S Filipinov so prihajali na Kitajsko člani beraških redov (franciškani in dominikanci). Niso hoteli popustiti nobeni značilnosti kitajskega značaja in krajevnih razmer; spreobrnjence so obkladali z evropskimi cerkvenimi zapovedmi in običaji. V kratkem je prišlo do razcepa med kristjani, ki so iskali razlage o tem pri jezuitih, in med drugimi, ki so poslušali frančiškane ali dominikance. Neprevidni nastopi teh novih misijonarjev so izzvali policijske ukrepe. Iznani redovniki pa so krivili zanje jezuite in jih dolžili, da jim niso hoteli pomagati.

Prodiranje v province

Goreči, a nemodri misijonarji so končno sprožili pravo preganjanje. Mnogi kitajski katoličani so bili obsojeni na bičanje, nekateri uradniki, ki niso bili podvrženi telesnim kaznim, pa so bili odpuščeni iz služb.

Ti udarci so padali predvsem po kristjanih province Fukien. Drugod je misijonsko delo v 4. desetletju 17. stoletja lepo uspevalo. Apostol province Šansi je bil *Alfonso Vagnoni*, ki je 74-leten umrl 9. aprila 1640. Malo prej je v Hangčou preminil ustanovitelj misijonov v tem mestu in v Šanghaju *Lazzaro Cattaneo*. Za provinco Šensi ima nevenljive zasluge *Etienne Le Fèvre*. Ob njegovi smrti l. 1657 je bilo tam 12.000 kristjanov. L. 1636 je že ostareli *Longobardo* prinesel vero v provinco Šantung in jo potem redno obiskoval — njegovo glavno področje je bil Peking, zakaj Schall in Rho sta tam večino časa morala posvečati koledarskemu uradu. Longobardo je umrl 1. decembra 1654 v starosti 95 let. Prvo krščansko občino v Hukuangu je l. 1637 ustanovil *Antonio de Gouvea*, v Šehvan pa je krščanstvo prinesel *Ludovico Buglio*; dve leti

pozneje se mu je pridružil *Gabriel de Magalhães* in oba sta neutrudno delala še 35 let — do smrti.

Tudi starejša misijonska središča so se v tej dobi poživila, zlasti Nanking in Sanghaj.

V Pekingu se misijonarjenje ni omejevalo na mesto samo, marveč se je razširilo na daljno okolico. L. 1637 je bilo 16 krščanskih občin izven mesta. V mestu so delovali Longobardo, Schall in Rho. Le po nekaj mescev sta se tam zadržala Walta in Le Fèvre.

Delo in smrt v astronomskem uradu

L. 1635 je Li T'ien-čing predložil cesarju zadnji del astronomskih spisov, ki sta jih prevedla Schall in Rho. Ta zbirka je bila poslej večkrat izdana pod različnimi naslovi.

Reforma koledarja je bila le ena izmed nalog urada. Drugo je bilo doseči, da se ta reforma uradno prizna. To je Schallu uspelo šele pod novo dinastijo.

17. aprila 1638 je *Rho* ponoči nenadoma zbolel. Kot kaže, si je zastrupil želodec. Devet dni nato je še maševal, nato pa se je zgrudil. Zvečer je padel v nezavest. Ko je prišel k sebi, ni mogel govoriti, pač pa je gledal na razpelo, ki mu ga je držal pred očmi brat Č'iu Liang-hou. Izdihnil je ob dveh ponoči. Imel je 47 let in bil na Kitajskem 16 let. Slovesno so ga prenesli na Riccijevo grobje.

Cesar je v priznanje pokojnikovih zaslug jezuitom nakazal 2.000 taclov. Še istega leta je jezuitom podelil najvišje znamenje milosti: pai-pien. Na svilenem zvitku so bila z zlatimi nitmi všita štiri znamenja, ki jih je cesar sam izbral: Č'in-pao t'in-hsüeh (Nauk o nebu cesarjeva pohvala). Podobna priznanja sta nato poslala najstarejši državni svetnik in minister za bogočastje. Cesarski uradni list je po vsej državi oznanil Schalovo in Rhojevo delo.

Krščanstvo na dvoru

V teh letih je krščanstvo prvokrat vdrlo v cesarsko palačo. Longobardo je 1632 spreobrnil dva brata evnuha in ju krstil za Ahila in Nereja. Čez tri leta je Schall pridobil uglednega evnuha Wanga. Njegova vplivnost mu je omogočila trositi evangelijska semena še med ženske na dvoru. Nekatere so bile družice cesarjevih žena, druge uradnice: tajnice, pisarke ipd. Za leto 1637 govori ohranjeno poročilo o 18 spreobrnjenkah, od teh so bile tri v najvišjem uradniškem položaju. Število kristjank na dvoru je naslednje leto zraslo na 21, 1639 na 40 in 1642 na petdeset. Tvorile so čisto posebno krščansko skupnost. Njihova edina zveza z misijonarjem je bila pismena. V palači so imele kapelo za skupno molitev; tam jih je Wang poučeval o veri in krščeval nove vernice.

Krščanski kvas ni ostal brez učinka na cesarja in cesarico. Globoko sta občutila pobožnost in vnemo spreobrnjenk in njihove spodbude, naj jim sledita.

Marija, pomagaj trpeči kitajski Cerkvi!

L. 1640 so v skladišču odkrili spinet, ki ga je bil 40 let prej Ricci podaril cesarju Wan-li. Schall ga je s pomočjo jezuitskega brata Hsü Fu-juana popravil, napisal za instrument nekaj preludijev in uglasbil psalm, ki ga je prevedel na kitajsko. To prilikoma je Schall porabil tudi za to, da je cesarju izročil darove, ki jih je še Trigault prinesel iz Evrope. Med njimi je bilo Jezusovo življenje na 150 vpodobitvah na pergamentu; drugo je bilo v vosku prikazano češčenje Modrih. Prizori iz Jezusovega življenja so imeli spremna besedila. Schall jih je prevedel na kitajsko in dal vtisniti z zlatimi črkami. Dodal je celotno zgodbo Jezusovega življenja in smrti.

Obe ti darili sta 8. septembra 1640 prišli v cesarjeve roke. Pozneje je Schall zvedel od nekaterih dvornih dam, kakšen izreden vtis sta naredili na cesarja. Poklical je cesarico, pokazal Dete in vzkliknil: „Ta je večji kot vsi naši češčeni predniki“ Poslej se je večkrat po cele ure mudil pri branju evangeljskih besedil iz Schallovega opisa Jezusovega življenja.

Izredna rast kitajske Cerkve

To so bila leta, v katerih so misijonska polja na Kitajskem najlepše nade vzbujajče zelenela in zorela. Neko podobo o tem nam dado suhe številke jezuitskega zgodovinarja Martinija:¹ do leta 1627 je bilo v Cerkev sprejetih 13.000 Kitajcev, do 1636 jih je bilo 40.000, do 1640 med 60.000 in 70.000; enajst let kasneje je bilo doseženo število 150.000. Če upoštevamo, kako malo je bilo misijonarjev in kako globoko zakoreninjene predsodke so morali premagati, moramo pritrlditi drugemu zgodovinarju: ti „presenetljivi dosežki“ podjetja, ki mu je še precej manjkalo do 100 let, „nimajo v zgodovini Cerkve sebi enakih“.²

Padeč dinastije Ming

Vprašanje je, ali bi kdo od sodobnikov lahko rešil dinastijo Ming. Cesar Č'ung-čen (1628-1644) tega ni zmožel. Podedoval je državo, ki je bila od dobe Wan-li (1573) v rokah neznačajnih in sebičnih reakcionarjev. Uprava in politična morala sta padli na najnižjo stopnjo in ljudstvo so težila neznosna davčna bremena. Najhujša korupcija se je šopirila pod tiranijo zloglasnega Wei Čung-hsiena.

Od 1630 so se po vsej državi širili nemiri. Med mnogimi poveljniki razbojniških tolp je usoda izbrala Li Cu-č'enga, doma iz province Šensi, da strmoglavi dinastijo Ming. L. 1641 je obvladoval že skoro celo provinco Honan. Ujel je in dal umoriti princa iz Fu, dobrega prijatelja misijonarja Sambiasija. Istega leta je neumnost nekega cesarskega generala zakrivila strašno nesrečo v Kaifengu. Da bi rešil mesto pred obleganjem Li Cu-č'enga, je dal general podreti jezove na Rumeni

¹ Martinus Martini SJ, *Brevis relatio de numero et qualitate christianorum apud Sinas*, Rim 1654.

² Dr. Adelhelm Jann FMC, *Die katholischen Missionen in Indien, China und Japan*, Paderborn 1915, str. 393.

reki. Sproščeno vodovje pa je namesto oblegovavcev požrlo večji del od 300.000 mestnih prebivavcev.

Julija 1642 so že mislili na ojačenje utrdb v Pekingu. Dvor je prosil Schalla, naj zgradi topove. Otepal se je na vse načine, a cesar ni odnehal. Na zemljišču „prepovedanega mesta“ je dobil na razpolago prostor, četo delavcev in gradivo. Da bi babjeverne odvrnil od češčenja boga ognja, je Schall tam postavil mizo in nanjo Kristusovo sliko in v štoli in biretu pozval sodelavce, naj z njim pomolijo k pravemu Bogu.

Vlili so dvajset topov in jih zunaj mesta preskusili s popolnim uspehom. Vzradoščeni cesar jih je naročil 500 več, vendar naj ne bi tehtali nad 60 funtov, tako da bi jih vojaki lahko na hrbtu nosili. Schall, ki se je rad pikro šalil, je pisal: kitajski vojaki niso tako neumni, da bi si na begu, na katerega se posebno dobro razumejo, nalagali kanone.

Medtem, ko se je Schall ukvarjal z izdelavo strelnega orožja, je njegovo astronomsko šolo zadel žalosten konec. Jezuit meče krivdo na Li T'ien-činga, ki je „kot po navadi spal“. Nekemu nekdanjemu učencu misijonarjev de Ursisa in de Pantoia se je posrečilo zasesti vodstvo urada; Schalla pa je obdolžil poneverb pri izdelavi topov. Ta se je sicer lahko ubranil obdolžitve, vendar so se dotlej prikriti sovražniki tujcev spet pognali v napad na Nemca. Zahtevali so, naj se koledarski urad podredi staremu astronomskemu. Schall pa ni klonil; rajši kot da bi svojo znanstveno ustanovo prepustil „idiotom“ — kot je imenoval svoje nasprotnike —, jo je zaprl.

Medtem je Li Cu-č'eng razglasil, da prestol po pravici pripada njemu in da je odslej prestolnica Sianfu. Spomladi l. 1644 se je obrnil proti Pekingu in 23. aprila se je utaboril pred zahodnimi vrati cesarskega mesta. Cesar je odbil nasvet, naj zbeži. Za obrambo Pekinga je določil 70.000 izbranih čet; za poveljstvo je imenoval 3.000 evnuhov.

Li je imel pred Schallovimi kanoni spoštljiv strah. Zato mesta ni napadel. Pa mu tudi treba ni bilo. 25. aprila je poveljnik zahodnega dela evnuh C'ao Hua-č'un odprl vrata in Lijëve tolpe so vdrle v prestolnico. Ko je cesar to zvedel, je skočil na konja in se z nekaterimi zvestini pognal proti južnim vratom. Izdajavski evnuhi so mu s topovskimi streli zaprli pot. Moral je nazaj; Schall ga je videl jezdit mimo misijonske naselbine. V palači je cesar ukazal ženi, da se obesi; trem sinovom je naročil, naj se poskrijejo, petnajstletno hčer pa je hotel ubiti, da ne bi prišla sodrgi v oblast. Izognila se je mahljaju tako, da ji je sablja odbila roko, in zbežala. Njen obupani oče se je povzpел na griček severno od palače in z lastno krvjo napisal Liju, naj ne stiska ljudstva in naj ne jemlje njegovih nezvestih ministrov v službo. Potem se je obesil na strešni tram vrtno lope.

Tako se je po 276 letih jenjalo vladanje dinastije Ming. V Pekingu je več dni divjal teror. Edini tujec, ki je v mestu ostal, je bil Schall; Longobardo in Furtado sta prestolnico zapustila pred plenjenjem. Schall je hotel ostati pri svojih kristjanih; posebno se je bal za vernice, ves čas je hodil od hiše do hiše, da se je prepričal, če so na varnem.

(Sledi.)

Čuda u Kamerunu

Priredil brat KAREL KERŠEVAN CM

A sòn, kòn bes ngò... Gospod, usmili se...!

Ko proseče odmeva v jeziku bassa mašni Kyrie, spremljan od domače afriške glasbe, se nad sto naprej stegnjenih črnih rok ritmično giblje v značilno gesto afriškega ubožca, kateri prosi miloščino.

Sveta maša se je pravkar pričela v cerkvi sv. Damijana v Sangélimu v Kamerunu. V zračni, tropičnemu podnebjju primerno zgrajeni stavbi, je osemdeset zelo mladih redovnic klaris s pajčolanom ali ruto na glavi, obrnjenih proti oltarju, kjer se opravlja sveta daritev. V ozadju orkester: dve postulantki, ena udarja na boben, druga spretno drobi tam-tam. Ostale izvablajo zvoke iz zvenceih deščic ali ritmično stresajo košarice s suhim, v gozdu nabranim semenjem. Z izrazom zatopljenosti v molitev breinka novinka na svoje glasbilo: votla škatla z nekaj prostimi peresi.

Ritmični plesni korak in ljubko valovanje dvignjenih rok izražajo veselo Glorio, zmagoslavni naglas navdušeno poudarja Vstajenje v veri. Ob spominu Križanega in njegovega trpljenja zbor ob zvoku tam-tama joče občuteno bolečino, prav tako, kot odmeva iz vasi ob kakem smrtnem primeru. Ob besedah „... in bil v grob položen“ vse utihne.

Pred darovanjem gre mašnik k omrežju klazure, kjer polože nune vsaka svojo hostijo na pateno. Povešenih oči se mu bližajo ob odmevanju malega bobenčka in v ritmičnih gibih glave, oprsja in rok, pojoč psalm: Razveselil sem se, ko so mi rekli: v hišo Gospodovo pojdemo... Svet ples ob čisti glasbi, ki spominja na angele muzikante slikarja Angelica...

Očenaš recitirajo nune naprej stegnjenih dvignjenih rok do: „... tako na zemlji“. Ob drugem delu očenaša široko razprostrejo roke kot pripravo na sveto obhajilo. Kot zahvalo ob sklepu zaplešejo psalm s ponavljajočim se hozana in ploskanjem rok ter spremljanjem cele vrste toplo zvenceih domačih glasbil. S temi glasbili, s katerimi so od davnine izražali svoje veselje ali žalost, up ali tegobo svoje afriške duše, hvalijo Stvarnika, kot so ga v psalmistovem času godala hebrejskega ljudstva: Hvalite Gospoda ob glasu trobente, hvalite ga z liro in citrami, hvalite ga z bobnom in plesom.

Osemdeset mladih klaris

To življenja prekipevajočo samostansko družino je ustanovila Francozinja m. Marija Jezusova. Kot misijonarka v Birmaniji in Indokini je opazovala budistične menihe in verne mohamedance zatopljene v molitev. Vide-la je v njih kontemplaciji zaklade toliko različnih verstev, ki naj bi jih krščanstvo oplemenitilo in posvetilo. Po vrnitvi v Evropo se je pridružila klarisam ter se čutila poklicano, presaditi ta red tudi na afriško celino med zamorke ter jim pomagati do odkritja kontemplativnega življenja, prilagojenega njih stopnji civilizacije, ker Bog ni belec, marveč Bog vseh

človeških ras in plemen in čaka potrpežljivo, da se mu vsaka na svoj način približa in se mu daruje.

TedANJI apostolski delegat v Dakarju msgr. Lefèbre jo je povabil: „Pojdite v Sangélíma, Kamerun. Podnebje je tam prikladno in bližnja šola vam bo vir poklicev.“

Leta 1958 je m. Marija Jezusova odpotovala v Kamerun. Sama. Rim ni mogel dovoliti misijonarki, da bi kot klarisinja živela sama, ker se to ne sklada z redovnimi pravili. Toda ona je spoznala za nujno, da začne z afriškimi dekleti sama, ker se ji bodo tako bolj prosto in odkrito zaupale. Morala je zato začasno prenehati biti klarisa, da izvede svojo namero: ustanoviti žensko kontemplativno redovno družbo na afriških tleh...

Naselila se je ob misijonski postaji, v preprostem hangarju: štirje zidovi pod streho, brez stropa, tlak iz opeke. Takoj se ji pridružijo nekatere postulantke. Ko se je 8. septembra 1958. tam opravila prva sv. maša, je bilo izpostavljeno Najsvetejše in je poslej ostalo vedno izpostavljeno. Deklice misijonske šole prihajajo kar same od sebe, da prisostvujejo redovnemu oficiju in adoraciji. Ko tam vidijo redovnice svojega plemena, jih to zanima ter si želijo in prosijo pejasnila. M. Mariji so ob taki priliki izjavile: „Rade bi ostale kar z vami!“

„Zakaj pa?“ — „Zato, ker doma nimamo miru pred moškimi.“

Da, res je. Njih bratje in bratranci jih v nočeh zalezujejo, da bi jim storili silo ter tako preprečili dekletom, da bi se posvetile Bogu. Bratje in bratranci iščejo zamenjo, zato gredo na roko tistim, kateri si žele za ženo njih sestre in sestrične. Za zanje prejeto doto je njim po sorodstvu veliko laže dobiti nevesto.

Po posvetovanju z misijonarji m. Marija nekoč privoli, da se ji pridruži kar cela skupina prosilk: bilo jih je sedem, 7 do 14 letne. Štirinajstletne zamorke so že telesno razvite.

Ob urejenem skupnem življenju je njih vnema in gorečnost od dne do dne rasla. Zlasti jih je skrivnostno privlačila monštranca, pred katero so molile z na prsih prekrizanimi rokami. Same so prišle na misel, da opravijo devetdnevnicu za uspešno prihodnost samostanske skupnosti. Šesti dan devetdnevnic se je javilo devet deklet iz rodu bassa in prosilo za vstop. Doslej je bilo vedno dovolj poklicev, v nasprotju z drugimi ustanovami klaris v Afriki, kjer so kar na preži, kdaj in kje se bo prikazala kaka težko pričakovana novinka. Zaskrbljenost predstojnice je tukaj popolnoma nasprotne narave: kako spraviti na varno tako obilno žetev. Osemdeset jagnjičev v staji v kratkih osmih letih! Dve tretjini teh še ni doseglo 25 let starosti. Samostanska družina se mora deliti, ker ji je v hiši pretesno. Nov samostan k'aris je otvorjen v Messaména, prva samostojna redovna družina pristnih klaris zamork, ker je njih ustanoviteljica m. Marija zopet uradno sprejeta v red in z njo vse njene hčere. Od rimske cerkvene oblasti je tako prejela zaslužno priznanje za uspelo in mnogo obetajočo ustanovo.

Sedaj opatinja je m. Marija Jezusova izjavila: „Prepričana sem, da imajo naša črna dekleta posebno nagnjenje h kontemplativnemu življenju. Po naravi verna afriška duša je v neprekinjenem dialogu z onstranskim, z vsemi iz sorodstva, kateri ne živijo več v telesu, a je prav zaradi tega njih vpliv na potek njenega življenja usodno učinkovit. Njena notranja

rahločnost, zazna vsak najmanjši skrivnosten dotik nadnaravnega, da ob njem vztrepeta kot struna. Dolgi dnevi zaposlenosti v samotni nasadov ali gozda, kakor tudi pogostna, dolgotrajna hoja po samotnih stezah, kjer je čutiti Stvarnika nad seboj, vse to nagiba afriškega človeka k premišljevanju in so v zvezi z nekaterimi običaji vaše skupnosti temelji samostanskemu življenju. Naše redovnice tukaj tako zelo čutijo druga z drugo: če ena trpi, trpijo z njo vse ostale; kadar je ena vesela, se z njo vse veselé. Če pride do kakega nesporazuma med njimi (brez tega tudi v samostanu ne gre), se pri naslednjem skupnem oficiju v notah več ne znajdejo. Kakor je pri afriški ženi telesno materinstvo že v njeni naravi, tako ima kot redovnica vse pogoje za duhovno materinstvo. Dovolj je govoriti ji o dušah, katerim naj bi pomagala in jih rešila in že je pripravljena na vsako žrtev in odpoved, tako da je večkrat treba postaviti meje preveliki vnemi.

Da, velika je njih pripravljenost in vnema. V zboru so prosile, da bi se smele neprekinjeno vrstiti pri češčenju Najsvetejšega zakramenta. Nikoli ne pokažejo utrujenosti. Došlo nam je nekoč pismo afriških študentov v Franciji, kjer pogosto nevarno izpostavljajo svoje zveličanje. Študentje so v pismu hoteli zvedeti, če kontemplativno življenje v Afriki še ni izumrlo. Predložila sem sestram, naj bi same odgovorile. Pisale so: Adoracija je za afriško dušo tako nujna, kakor požirati slino... — Lačna sem Boga. V samostanskem življenju ga morem uživati in me nasičuje; žeja me po Njem in On mi žejo uteši... Ob adoraciji zadoščam ter skušam z vso prizadevnostjo nadomestiti kar najbolj mogoče vse manjkajoče častivce po praznih cerkvah... — Zunanje udejstvovanje v apostolatu mi več ne zadostuje. Želim bivati tesno pri izviru, postati sama vir žive vode, ki naj napaja izsušeno zemljo... — Ko molim med adoracijo, sem kakor mati pred družinskim očetom, katerega prosim, naj prizanese in odpusti svojim porednim otrokom, ter mu naštevam vse njihove potrebe... — Tu v Afriki se nam nikoli ne mudi in znamo čakati. Naša duša išče miru in spokojnosti. Tišina urejenega samostanskega življenja je zanjo kot ribnik za naše ribe...“

Zakaj uspeh?

„Častita mati, Afričanke so vendar povsod enake. Kako torej tolmačiti dejstvo, da drugod samostani životarijo, ker ne najdejo naraščaja?“

„Da se je toliko poskusov izjalovilo in šlo pri tem v izgubo nešteto poklicev, je zato, ker so pogosto napačno hoteli enostavno poevropiti Afričane ali Afričanke. Po kratkih letih so premagani od domotožja odšli, ne da bi ne imeli poklicne stanovitnosti, temveč da odkrijejo v domačem okolju svojo nekdanjo osebnost.

Našim dekletom sem dala priložnost in popolno prostost, da razodenejo svoja notranja teženja. Sama sem bila le posredovavka in orodje Gospodu, kateremu sem se posvetila. Dekleta sem prav počasi uvajala v redovno življenje, ko sem se sama prej udomačila med njimi ter se ravnala po njihovih navadah. Pripovedovale so mi o življenju v domači vasi, o strahovih in čarovnikih, o vsem, kar je posebno zaznamovalo njih preteklost. Pri tem so modro spoznale, kaj je dobro v njih načinu življenja ter primerno, da se ohrani. Pravzaprav so one same zgradile to samostansko družino. Ohranile smo pravila klaris, ki jih pa živimo po afriško. Ko so se pri naš

zbrale na posvet opatinje klaris iz drugih krajev Afrike, so vse navzoče ugotovile in izjavile in priznale, da so naše redovnice stoodstotne klarise.

Čemu ples v našem samostanu? Afričan je ritmično bitje, kar razodeva v teku svojega življenja, ob rojstvu in vse do smrti in pogreba s plesom. Ali naj ples izključimo iz redovnega življenja? Novinke so spontano našle ritmične gibe in napeve k svojim molitvam. Postopoma so jih izpopolnile, izčistile, da so postali primerni za uporabo v liturgiji. Sestavljajo ritmične mašne speve v različnih jezikih ljudstev Kameruna. Te maše potem same izvajajo s petjem in plesom ob spremljavi domačega orkestra. Poslušavci so navadno prijetno zavzeti ob taki molitvi, pri kateri se ves človek, s telesom in dušo obrača k Bogu. Njih duša prekipeva občutkov, da sleherno nedeljo iznenadijo s kako novostjo. Ko povzamejo kak starejši napev, jim gre na smeh, ker ta ne odgovarja več trenutnemu razpoloženju njih notranjosti. Srce jim je polno božje bližine, zato jim kipi na vedno nov način, z novim plesom in napevom.

Bistveno je, da se jim ne vsiljujejo pojmovanja, ki so sprejeta in veljavna med belimi, a jih Afrika odklanja. V začetku sem postulantke vabila sklepanja rok pri molitvi. Moj trud in opominjanje k temu sta bila brez uspeha, ker nikakor niso uspele v tem. Nekoč sem jih le vprašala, kako se vendar zadržijo, ko kaj prosijo. Vse so prekrižale roke na prsih kot Oznanjenje Marijino slikarja Mauricija Denisa.

Naša pravila določajo, naj porabimo čas razvedrila, da se sedé pogovarjamo. Tega Afričanke niso prenesle, kajti nekatere so kot živo srebro. Sedaj igrajo, pejejo, sekajo sladkorni trs ter so pri tem najbolj vesele. Izreden čut imajo za mimiko, posnemanje. Uprizorile so vohod kardinalov v koncilsko dvorano, kar so prej videle v filmu. Nekatere novinke so tako igrale, da je bilo mogoče v njih spoznati posamezne kardinale.“

„Očividno jim puščate veliko svobode.“

„Ni več mogoče voditi samostansko skupnost kot v preteklosti. Prvi puščavniki so se mogli prosto izražati. Z janzenizmom sa je začelo pojmovanje predstojništva spet vračati v mrko poveljevanje z ene, v slepo in brezpogojno pokorščino z druge strani. Med nami ni nobenih izvoljenih svetovavk, h katerim naj bi se opatinja obračala za svet. Prav vse so mi dobre svetovavke v kapitulju in tam se vse notranje zadeve javno razpravljajo. Je to pristen afriški način, ko se mati razgovarja s svojo deco o dnevnih vaških dogodkih. Če včasih pri čem ne soglašajo, jim naročim: Zberite se in razmišljajte o medsebojnem spoštovanju na primer, ali o pokorščini. Po skupnem premišljanju podajo obračun, na podlagi katerega pridemo nato do soglasnih zaključkov.“

„Ali ne pride kdaj med njimi do sprtja in preprirov, ker so prišle skupaj iz mnogih in različnih rodov?“

„Res so mi napovedovali, da se dekleta ne bodo mogla med seboj razumeti. Prišle so iz rodu Ewado, Bulu, Bassa, Eten..., in vendar nič ni navskriž med njimi. Odkar so razumele, kdo je Gospod, naš Bog, so pripravljene na vsako odpoved. Seveda pride do kake praske kot v vsaki družini, a vse je naglo poravnano in pozabljeno. Ko smo imeli enkrat sv. mašo v jeziku bassa, so dekleta tega rodu ljubeznivo zahtevale, naj se naslednja opravi v jeziku bulu, in obratno. Zagotavljam, da so čudovito prijazne in

uslužne. Toda da jih je mogoče spoznati in razumeti, je treba z njimi živeti. Ustanova ne bo prej popolna, dokler ne bo prevzela vrhovno vodstvo redovnica domačinka. Sicer imam že izbrano, ki me bo nasledila. Bogu sem neskončno hvaležna za dosežene uspehe. On me je kakor otroka vodil za roko, On je zame gradil, On nas je hranil. Ko nas je bilo deset, smo prejemale hrano za teh deset. Ko je naše število podvojil, smo jo prejemale za dvajset, in tako gre naprej. Toda ne živimo v izobilju, ker ubožci vedno prihajajo in prosijo pomoči.“

Redovnice so zaposlene z lončarstvom in gnetejo glino, druge tkejo, zopet druge pečejo hostije ali jih režejo. Ene skrbe za perutnino in kunce ali se sučejo ob ognjih in kotlih, da pripravijo hrano za številno družino. Najmlajše obiskujejo krajevno šolo.

Ob pol sedmih zvečer se zberejo v obednici ob dolgih mizah iz belega lesa. Po večernem kompletoriju razgrne na deske vsaka svojo rogoznico, na katero leže in mirno zaspi. Tri izmed njih bedijo v molitvi in zastopajo celotno samostansko družino pred stalno izpostavljenim Najsvetejšim, tako da bi vsaka izmed njih mogla reči z Visoko pesmijo: Jaz spim, toda moje srce čuje...

v SPRAŠEVANJE VESTI

V nekaj stavkih ga je napisal vsemu svetu "potnik božje ljubezni" profesor Raoul Follerau, ki je prekrizaril ves svet in iskal gobavce.

V plehkem časopisu,
v prav vsakdanjem časopisu
sem bral:

Na svetu je 38 milijonov beguncev —
in dalje na isti strani:
Papiga je podedovala 20.000 dolarjev.

V istem škandalov željnem časopisu
sem bral:

Na svetu je 15 milijonov vojnih invalidov —
in spodaj na isti strani:
Dva tisoč ljudi je šlo psu za pogrebom.

In dalje drugo ob drugem:

400 milijonov otrok nima kruha —
Amerikanec je zapustil 3 milijone dolarjev
za svojega dirkalnega konja.

Je to obraz modernega človeka?

Trz nemirne Indonezije

Nadaljujemo z opisi poteka burnih dogodkov, objavljenimi v januarski številki letošnjega leta. Danes opisujemo trdo borbo, ki jo vodi zlasti zdrava indonezijska mladina za lepšo bodočnost svoje domovine. (Od našega posebnega poročevalca.)

30. septembra 1966

Zdaj je eno leto (pravzaprav 1. oktobra zjutraj ob štirih), ko so komunisti poskusili z udarom, ki pa se je hvala Bogu ponesrečil. Mnogi so romali h grobovom umorjenih generalov in tudi predsednik je bil pričujoč, ko so državne oblasti skušale počastiti padle junake. Pravijo, da je predsednik jokal ob grobu generala Yani. Pa so ga v časopisih takoj napadli, da so bile to krokodilove solze, saj še ni nikdar javno obsodil komunistov in sebe imenuje marksista.

Kami (akademiki) in Kap-pi (srednješolci) so se zbrali, da bi si ob spominu na vse, kar se je zgodilo v preteklem letu, nabrali novih moči in novega poguma za boj za pravico in resnico. Po zborovanju so znova demonstrirali. Zbrali so se pred palačo (predsednik je bil odsoten) z raznimi napisi, ki obsojajo predsednika. To pot se jim je prvokrat posrečilo priti pred vladno palačo. Vojaška straža je bila tam, a jih je pustila v miru. Prinesli so tudi slike umorjenih generalov in jih obesili na drevesa pred palačo, da bi jih predsednik mogel videti. Hoteli so vdreti tudi v palačo, a jim je njihov modri voditelj Cosmas Batubara svetoval, naj tega ne store. Navdušeno so zaprisegli, da bodo nadaljevali boj, dokler ne zmagajo.

1. oktobra 1966

Danes zvečer ob osmih je vojaško sodišče začelo sodno razpravo proti dr. Subandrio, ki je bil do 10. marca 1966 minister in druga osebnost v de-

želi. Študenti so znova začeli po zidovih risati napise proti predsedniku. Nenadoma pa so vojaške oblasti prepovedale demonstracije z izgovorom, da bodo komunisti porabili priliko in skušali napraviti razdor. Demonstracije so najbrž prepovedali zato, ker so dijaki začeli javno napadati Sukarna in se boje, da bi prišlo do spopada, kajti v srednji in vzhodni Javi ima predsednik mnogo pravih ali navideznih pristašev.

3. oktobra 1966

Kljub prepovedi so študentje hoteli demonstrirati pred palačo. Palačo so močno zastražili z oddelki iz srednje Jave. Zlasti na križiščih cest je bilo mnogo vojakov, ki so skušali ustaviti študente. Pa se jim ni posrečilo. V malih skupinah so prihajali od vseh strani, kmalu se je zbralo na tisoče akademikov in srednješolcev in so se v lepem redu napotili proti palači, češ da imajo pravico demonstrirati oz. da hočejo le vzeti slike, ki so jih 1. oktobra pustili pred palačo. Prišlo je do pretepa. Vojaki so jih začeli s puškami pretepati, kar je študente razhudilo in so metali kamne v vojake. Posledica je bila, da je bilo 60 študentov ranjenih, 20 jih je moralo ostati v bolnici; hvala Bogu, da nihče ni umrl.

Lahko si predstavljate ogorčenje študentov in ljudstva in zadrego vojske. Saj bi lahko na drugačen način ustavili demonstracijo, če je bilo res potrebno. Med študente so se vrinili komunisti in jih hujskali, ker so želeli, da med Kami in vojsko pride do spora. Voditelji so to takoj opazili in so izjavili, da so Kami in vo-

jaške sile še vedno in da se hočejo še nadalje skupno boriti za pravico in pravico. Kami ne bi mogli zmagati brez vojaške sile in ta ne brez Kami.

To je študente napolnilo še z večjim navdušenjem. Hočejo, da predsednik dá odgovor za vse, kar se je zgodilo od 30. septembra 1965 in jasno obsodi komunizem. Prepričani so, da je bil on voditelj vsega in da je dosledno, da mora tudi on pred sodišče, če so obsojeni njegovi pomagači. Vso zadevo hočejo predložiti najvišjemu sodišču v Indoneziji, in če to ne bo zaleglo, najvišjemu mednarodnemu sodišču v Haagu.

Vojaške sile se boje, da bi prišlo do bratomorne vojske in zdi se, da se obotavljajo obsoditi predsednika. Študenti pa so javno izpovedali, da ne priznavajo Sukarna kot predsednika. Tu je svoboda govora in vsak ima pravico, da pove svoje mnenje.

Sredi oktobra je spet prišlo do nasilja. V Djakarti je veliko vojakov, ki pripadajo mornarici, in te navadno imenujejo „rdeče“; seveda so na strani predsednika in pravijo, da hoče predsednik le nje za telesno stražo.

Kami so se že lani polastili kitajskega konzulata in ga napravili za svojo centralo. Študenti in tudi vojakovi jo vedno stražijo. Nekega dne je prišlo nekaj „rdečih“ vojakov, ki so hoteli vstopiti, ne da bi dobili dovoljenje. Ker je strogo prepovedano, jim študenti niso dovolili vstopa. „Rdeči“ so se razjezili, šli iskat svoje tovarise, da se maščujejo, in kmalu so se vrnili v večjem številu in začeli streljati na študente. Dva sta bila težko ranjena. Vojaki, ki so stražili njihovo središče, niso hoteli pomagati, ker bi utegnili priti do pravega boja in bi bilo več žrtev.

Ogorčeni študenti so spet protestirali pri vojaških oblasteh in začeli raziskovati, kdo so bili ti vojaki.

Najboljše bi bilo, da bi predsednik sam odstopil, a nič ne kaže, da bi imel ta namen. Ne govori pa veliko,

ker ve, da bi z nepremišljenimi besedami razburil vso deželo.

Zdaj ni predavanj na univerzi, ker Kami zborujejo in delajo načrte za bodočnost. Profesorji morajo čakati na voljo Kami. Predsednik Kami Cosmas Batubara, katoliški študent, je prišel študirat v Djakarto iz Sumatre. Je vodilna osebnost in pametno vodi ogromno organizacijo vse Indonezije. Pogumno nastopa in hoče prevzeti vse posledice nase. Sumatraci so v splošnem zelo pogumni in odločni. Vodstvo Kami se trudi, da bi ta organizacija ostala dosledna v svojih idealih, ne glede na vero in narodnost. V organizaciji je mnogo muslimanov, ena skupina je zelo fanatična in hoče spremeniti Indonezijo v mohamedansko državo. Ker je tu mnogo Kitajcev in med njimi dosti komunistov, je nevarnost, da bi se začel nacionalistični boj. V Kalimantan so se Kami izneverili svojemu idealu in so začeli praganjati Kitajce, zato so oblasti organizacijo Kami tam prepovedale. Na splošno pa ostajajo zvesti svojim idealom.

25. oktobra 1966.

Danes Kami praznujejo obletnico svoje ustanovitve. Prosvetni minister jim je svetoval, naj se združijo v eno organizacijo, ker v edinosti je moč. En del Kami, tehniki, skušajo materialno pomagati ljudstvu: popravljajo ceste in podobno.

V Bandungu je organizacija Kami še bolj pogumna in odločna. Bandung ima novega vojaškega vrhovnega poveljnika, ki z vsemi močmi podpira študente. Stari poveljnik je bil odločen v boju proti komunizmu, toda je bil na strani predsednika, zato so baje vojaške sile same zahtevale, da odstopi. Njegova žena je Jugoslovanka!

16. januarja 1967

Vsa različna društva so se združila s študenti in znova so začeli z demonstracijami. Zahtevajo, da predsednik odstopi in da ga sodijo, kot so sodili njegove pomagače. Iz vseh zadnjih

Jezuitski general Arrupe na obisku v Indiji.

zaslišanj imajo zdaj dokaze, da nosi predsednik glavno odgovornost za vse, kar se je zgodilo. Ker mnogi še podpirajo predsednika, se vlada boji, da se bo začela državljanska vojna, če predsednika obsodijo.

13. in 14. januarja so muslimani praznovali svojo „veliko noč“, sklep mohamedanskega posta. Ravno v teh dneh so ujeli Supardijo, poveljnika zadnjega državnega udara. Podrobnosti ne vemo, ker zaradi praznikov že štiri dni ne dobimo časopisov.

Danes se je začelo novo šolsko leto in ravno danes so začeli spet demonstrirati. Hočejo vzpodbuditi zbornico, da čim prej zboruje, kajti le ta more odstavit predsednika.

Predsednik računa na komuniste in člane svoje stranke. Različne stranke nastajajo pod lepimi imeni, ki so v

bistvu komunistične. Toda vojaštvo je zelo previdno in prepove vse, kar je količkaj sumljivo. Vojaštvo je pripravljeno na boj, tako tudi Kami in Kap-pi. Smo v zelo kritičnem času. V časopisih veliko pišejo, da bi komunisti radi odvedli predsednika v inozemstvo, toda mladi zahtevajo, da mora biti prej sojen. Oblasti bi ga rade odstranile na kar se da lep način, ker prej je veliko storil za svobodo dežele. Je pa v njem prevelika želja po oblasti in bi baje raje državljansko vojsko kot prostovoljni odstop.

Pred kratkim je bilo imenovanih 100 novih zastopnikov ljudstva, med njimi 13 akademikov (ki morajo biti stari nad 26 let). Imenovana sta tudi dva katoliška študenta, ki sta v vodstvu Kami.

Na zahtevo Kami in združenih organizacij z imenom „Novi red“ je sredi januarja zborovala narodna skupščina. V začetku je bila nekako razdeljena. Zastopniki narodne stranke, katere član je tudi Sukarno, so tega podpirali. A ker so imeli vidne dokaze, da je Sukarno kriv, se je stranka vdala in soglasno so odločili, da morajo predsednika odstraniti in obsoditi. Toda odločitev mora potrditi najvišja narodna skupščina. Ko je Sukarno videl, da ga je zapustila lastna stranka, se je skušal na drug način izmuzniti. Poklical je generala Suharto in mu rekel, da mu bo izročil vso oblast, a on Sukarno bi ostal še predsednik.

Vojaštvo je pod vodstvom Suharta zgrabilo oblast že 11. marca 1965, toda niso mogli ničesar ukreniti, ker jih je Sukarno vedno oviral in hotel vedno vse sam odločiti. Po razgovorih letos so 20. februarja razglasili, da je predsednik vso oblast izročil generalu Suharto, a da Sukarno ostane predsednik.

Seveda „Novi red“ tega ni hotel sprejeti, ker so razumeli zvijačo. Zahtevali so, da mora najvišja narodna skupščina sklep nižje potrditi. Pod vodstvom generala Nasutiona so začeli zborovati 7. marca in sklep zasedanja bi moral biti 11. marca.

Dva dni pred zborovanjem je general Suharto poklical zastopnike stranke. Rekel jim je, da bi bilo mogoče boljše, da bi Sukarno ostal imensko predsednik, ker sta dva generala izjavila, da se bosta s svojimi vojaki borila, če bi skupščina odstranila Sukarna. Odgovorili so mu, da bodo ostali dosledni v zahtevi, naj skupščina potrdi sklep, in izrazili mnenje, da bi verjetno hitreje prišlo do boja, če bi predsednik ostal. Skušali so razložiti generalu, da zahodni svet tega ne bo sprejel, da morajo biti dosledni in radikalni.

Pri otvoritvi skupščine je Suharto govoril manj kot 500 poslancem (priti bi jih moralo 600) in skušal izraziti svoje mnenje, da bi skupščina potr-

dila sklep iz 20. februarja. Katoličani, mohamedanci, člani „Novega reda“ so bili odločni v svoji zahtevi. Govorilo je 84 poslancev, 73 jih je zahtevalo, da se Sukarno odstavi. Ker je večina zahtevala odstavitev, ni bilo izhoda. Nastalo je le še vprašanje, kako odstavitev izvršiti. Zbor so podaljšali za en dan. Odločili so se za izraz „odstavljen“, tako da so Sukarno odvzete vse oblasti in da je do volitev predsednik Suharto. Ta je pred skupščino prisegel, da bo zvesto izpolnjeval svoje dolžnosti.

Seveda mnogi niso povsem zadovoljni, ker je še vedno nejasno, kaj zdaj pomeni Sukarno. Zahtevali so, da mora biti obsojen, zdaj je vse prepuščeno Suharti. Ta je sam rekel, da še gleda v Sukarno predsednika. A zdi se, da so to le besede, s katerimi skuša potolažiti tiste, ki še podpirajo Sukarna. General je dejal, da je boljše ne več govoriti o tem. Bolj važno, da je, kako izboljšati gospodarski položaj dežele.

30 maja 1967

V začetku aprila so oblasti zaprle enega člana kitajske komunistične ambasade v Djakarti, ker so imeli dokaze, da je špijon. V zaporu se je moč skušal umoriti. Prvikrat se mu ni posrečilo, drugič pa. Peljali so ga v bolnico, a zdravnik mu ni mogel pomagati, bilo je prepozno. To je bilo uradno sporočilo. Kitajci pa so začeli razglašati, da so ga oblasti umorile. Tрупlo umrlega so izročili družini. Pogreb so Kitajci izrabili za demonstracije. To pa je Indonezijce razjezilo, tudi oni so se zbrali in napravili protidemonstracije. Začelo se je rasiščno preganjanje, najprej proti Kitajcem, ki nimajo indonezijskega državljanstva, pozneje proti vsem. Nekaj avtomobilov so razbili in umorili več Kitajcev, kogar so pač dobili na cesti. Zaradi tega so bile ceste več dni popolnoma prazne.

Vlada seveda tega ni odobraval in javnost si stavlja vprašanje, kdo so bili oni Indonezijci, ki so pobijali Kitajce. Praviijo, da je bila v ozadju

vsega tega komunistična Kitajska, ki je hotela pred svetom očrtniti vlado generala Suharta, češ da pospešuje rasizem.

Pozneje je prišlo do boja med Sumatrance in „orang bebja“, to so kolesarji, ki prevažajo ljudi s trikolesnimi vozili. Praviijo, da je bilo par teh kolesarjev pobitih. Nekaj dni na to smo slišali, da je nekdo umoril par študentov. V predelih mesta, kjer je prišlo do bojev, je vlada postavila močno stražo. Polagoma je vse utihnilo, toda Kitajci se boje, da bo prišlo še do hujšega. Indonezijci hočejo, da se vsi Kitajci, ki nimajo indonezijskega državljanstva, vrnejo na Kitajsko. Vlada previdno in počasi postopa, verjetno tudi zato, ker je večji del gospodarstva v rokah Kitajcev in bi nastale težkoče, če bi nankrat zahtevali odhod Kitajcev v njihovo domovino. Trenutno je vse na videz mirno, toda časopisi večkrat opozarjajo, da se komunisti še vedno skušajo polastiti oblasti.

V zadnji demonstraciji društva Kami je bil med drugimi ranjen tudi

sodelavec njihovega časopisa. Tukaj mu zdravniki niso mogli pomagati, zato so ga poslali na Nizozemsko. Kjub prizadevanju zdravnikov je umrl in daroval svoje življenje za resnico in pravico. Truplo so prepeljali nazaj v Djakarto in so mladega fanta slovesno pokopali kot junaka.

Sukarno je zdaj v Bogor. Pred kratkim je bilo v časopisu, da je general Suharto določil, da se Sukarno ne sme imenovati predsednik in ne rabiti kakih častnih naslovov, ki so mu jih prej dali. V javnosti pravzaprav nihče več ne omenja Sukarna. Njegova žena je Japonka in je trenutno na Japonskem. Želi pa priti nazaj s svojo nekaj mesecev staro hčerko. Študenti nasprotujejo njeni vrnitvi, ker je precej razkošno živela in zapravljala državno imetje, medtem ko je ljudstvo stradalo.

Nekateri hočejo razburjati ljudstvo, češ da vlada (zlasti general Nasution) hoče iz Indonezije napraviti mohamedansko državo. Pa tudi tej propagandi je najbrž v ozadju komunizem.

S. Deodata Hočevár s svojimi učenkami na Javi.

ŽELIŠ DELATI V MISIJONIH?

Piše IVAN ŠTANTA CM, Madagaskar

Beri te vrste in videl boš, kako lepo je uresničiti te sanje. Tudi jaz sem že kot deček želel iti v misijone in oznanjati blagovest poganom. Gospod je uresničil moje sanje. Že pet let delujem na Madagaskarju. Res, Gospod me je držal za roko ter me čudovito, a preprosto vodil. Nič presenetljivega ni v mojem življenju, izvzemši mojega strmenja glede božjega ravnanja z menoj. Kako je mogel Bog prav mene izbrati za tako lepo delo? Ali se ni morebiti zmotil? Ne. On je svoboden, izbere, kogar hoče. In, ali ni res, da je njegovo usmiljenje brezmejno? Meni ne preostaja drugo kot reči: hvala Ti! In biti v njegovih rokah voljno orodje. Res so v misijonih težkoče, neprijetnosti in trpljenje. Toda kje jih ni? Kljub vsemu temu je moje misijonsko življenje lepo.

Zdi se mi, da je nebo mojega misijonskega ozemlja zunanja podoba mojega življenja. Ni brez neviht, a so prehodne. Na 365 dni v letu je 320 dni jasnih in mirnih, če ne več. In to ni zadnje, kar nas usmerja v optimizem, če smo Gospodovi prijatelji.

Dobro vem, da nismo vsi poklicani na delo v misijone. Poklicev je mnogo. Bog sam je hotel, da je tako. Kot skrben vrtnar gleda, da je njegov vrt okrašen s pestrim, raznoličnim cvetjem. Je pač res, da smo klicani vsi, da pričamo za Kristusa pred ljudmi, zaradi krsta in zaradi birme. Blagor jim, ki morejo oznanjati evangelij poganom in jim deliti neizčrpne zaklade božjega usmiljenja. A nič manj blagor tistim, ki ostanejo doma, a so apostolskega srca.

Mnogo mladih ljudi danes želi služiti sveti Cerkvi vsaj za kaka leta tudi v misijonu. Izboren ideal, ki pa ga večkrat ni mogoče uresničiti iz finančnih ali drugih razlogov. To velja posebno za tiste, ki nimajo kakega posebnega poklica. Njihovo delo morejo nadomestiti domačini, ki imajo to prednost, da imajo manj zahtev, poznajo šege in obvladajo jezik. Drugače je z onimi, ki imajo višjo izobrazbo, kot so zdravniki, zobozdravniki, inženirji, arhitekti, tehniki itd. Ti so blagoslov božji za misijon. Žal, da jih je tako malo.

Vendar tudi tisti, ki nimajo posebne strokovne izobrazbe in v misijonu samem ne bi mogli toliko pomeniti, lahko ogromno store.

Najvažnejše delo v misijonih je šola. Odrasli se opravičujejo: „Moja glava ni več za učenje.“ Zato se moramo zavzeti za mladino. Ves naš trud je usmerjen v to, da vzgojimo novo krščansko generacijo. Z njihovimi starši in sorodniki pač skušamo ostati v najboljših odnosih. Ni težko tudi tu dobiti dobrega fanta ali dekle, ki so pripravljene po dovršeni šoli, ki odgovarja nekako naši tretji gimnaziji, poučevati v katoliških osnovnih šolah. Njihova mesečna plača znaša 3000 malgaških frankov, to je kakih 6.000 starih francoskih frankov ali 15 dolarjev. Tu traja šola od oktobra do konca julija, torej deset mescev. Torej s 30.000 malgaškimi franki se omogoči enoletni obstoj šole za 30 do 40 otrok. To pomeni nuditi krst 30 do 40 otrokom. Ta način apostolskega delovanja

je zelo učinkovit. Ako vložiš zgoraj omenjeno vsoto, bo domači učitelj namesto tebe deloval v misijonih. Ti pa si boš prihranil stroške, pot in učenje jezikov.

Pišem te vrstice, ker mi je jasno, da bi bilo možno povečati število šol, torej povečati število katehumenov ter novih kristjanov, če bi razpolagal z obilnejšimi sredstvi.

Vera je iz poslušanja, pravi apostol. Bog se poslužuje revnih ljudi, da po njih drugi sprejmejo dar vere.

Misijonar more le mesečno obiskati vsako krščansko skupino. To je premalo. Pouk mora biti intenziven, dneven. In oboje mora biti: katekizem in dober zgled. Le tako je mogoča obilna žetev. To je mogoče le v krajih, kjer imajo sposobnega učitelja. Lahko bi se reklo, da je glavna misijonarjeva skrb, da v centru vzgaja katehiste in učitelje, potem pa z njimi organizira šole in jih vodi ter nadzoruje. Resnični reformatorji pa so dejansko katehiste in učitelji.

Pokoncilska Cerkev govori o obveznosti vseh vernikov, vsake škofije in vsake župnije. Čeprav je bila Cerkev vedno misijonska, ni mogoče trditi, da bi se vsi tega zavedali. Pogosto je zaverovanost vase našla izgovor: to je naloga drugih, recimo redovnikov. Potem je bila uvedena misijonska nedelja, da bi spomnila vernike na misijone, da so dali majhen prispevek, pogosto ne večji od miloščine, ki se da beraču, ko trka na vrata. Razlog za to je malo umevanje za misijonsko delo.

Sedaj, hvala Bogu, so se razmere spremenile. Mnogo evropskih in ameriških škofov čuti papeževo misijonsko zaskrbljenost kot svojo in prevzamejo skrb za kako afriško ali azijsko škofijo, pošljejo tja duhovnike in sredstva za razvoj cerkvenih ustanov. To je bratsko sodelovanje cerkva, o katerem govore koncilski očetje. Samoljubje in krajevno domoljubje nadomesti Kristusova ljubezen, ki objema vse človeštvo. In kar delajo nekateri škofje na narodni ali škofijski ravni, ali ne bi mogli tega storiti na župnijski?

S tem predlogom nočem priklicati jeze nase. Želim povedati samo misel, ki po mojem prinaša dvojno korist: župniji, misijonski dobrotnici, in misijonskemu kraju, ki pričakuje blagovest.

Ko bi ena župnija prevzela vzdrževanje samo enega učitelja (150 dolarjev na leto), ali ne bi bila to prelepa krščanska gesta? To bi bilo bratsko sodelovanje dveh župnij.

Kdor privede Kristusu drug kraj, se okoristi predvsem sam s Kristusovim odrešenjem. In tako morejo postati apostoli in misijonarji tudi tisti, ki iz kakršnih koli razlogov ne morejo v misijone.

Da se ne pozabi na vesoljno misijonsko delo, bo zelo koristno vzdrževati zveze z misijonarji, ki so iz tega občestva izšli, ali pa s kako misijonsko župnijo oziroma škofijo; tako bo zveza med občestvi postala očitna in koristna za medsebojno spodbudo.

Misijonski odlok

CERKEV PREMISLJUJE

STOPILA JE S KONCILOM V SREDO ČLOVEŠTVA, NJEGOVIH STISK IN PROBLEMOV IN JE KOT MATI ZASKRBLJENA ZA USODO SVETA.

Na vsakih deset ljudi jih sedem umre zaradi lakote. Letno umre 35 milijonov ljudi, ker nimajo dosti prehrane.

Ena tretjina človeštva razpolaga s 85 % svetovnega bogastva, druga tretjina ima samo 10 % in tretja tretjina samo 5 % svetovnega bogastva.

Tri četrte svetovnega bogastva ima 19 bogatih držav.

Atomska podmornica stane 160 milijonov. Za ta denar bi lahko zgradili in opremili 50 velikih bolnic.

Vojaški stroški znašajo letno 120 milijonov dolarjev, to je toliko kot ves svetovni blagovni izvoz. Za vzdrževanje vojaštva samo na uro poročijo 14 milijonov dolarjev. S tem denarjem bi mogli zgraditi 240 milijonov stanovanj, prehraniti dve milijardi ljudi.

Šestletni indijski otrok poje v enem tednu en kilogram riža, to je vse. Evropski otrok istih let poje v enem tednu povprečno: 2 litra mleka, 20 dkg sladkorja, pol kg mesa, 70 dkg testenin, 1 kg zelenjave, 1 kg jabolk, 1 kg pomaranč, 20 dkg keksov, 4 jajca, 10 dkg marmelade, 20 dkg sira, 10 dkg masla in 70 dkg kruha.

Porast človeštva naglo napreduje:

Za časa Kristusa je bilo 160 milijonov ljudi

leta 1700	600	"	"
leta 1850	1.200	"	"
leta 1950	2.500	"	"
leta 1960	3.000	"	"
leta 2000	6.000	"	"

Nepismenost v nerazvitih deželah je še velika:

v Afriki	75 %
v Aziji	65 %
v Južni Ameriki	45 %
v Evropi	8 %

Več kot polovica otrok pod 14 letom starosti na svetu ne more obiskovati nobene šole.

KOT MATI IN UČITELJICA, CERKEV NEPRESTANO RAZMIŠLJA, KAKO POMAGATI SVETU. TA DEJSTVA SO NEPRESTANO PRED NJENIMI OČMI.

如來慈母
高九子所

ODGOVARJAMO VAM Z MISIJSKE POSTAJE

Piše p. JOŽE KOKALJ DJ

„Gotovo so kraji, kjer ste začeli svoje misijonsko delo, že precej civilizirani. Sicer pa si ne morem predstavljati, kako živijo Afrikanci v vaseh tam doli...“

Zambija je res „dežela v razvoju“. V njej lahko vidiš moderne mestne četrti, več letališč kot v nekaterih evropskih državah, lepe ceste, parke, šole, bolnice itd., prav tako pa tudi stotine in stotine kilometrov podeželja, kjer ni zdravnikov, prometa, trgovine in industrije.

Misijonska postaja Chibote je eno tistih središč, ki so sredi najbolj revnih predelov srednje Afrike. Tudi p. Rudež je na takšnem podeželju.

Ko vstopiš v kočice prijaznih domačinov, te objame mrak, kajti večina koč nima oken. Tudi tam, kjer sta v stanovanju dve sobi, imajo navadno le ena vrata kot edino odprtino. Stolov, miz in omar ne poznajo. V nekaterih vaseh je težko dobiti navaden stol, ki ga rabi misijonar, ko pride spovedovat. Pri jedi ne uporabljajo žlic in vilic; hrano zajemajo z rokami iz iste skledе.

Obrtništvo ni razvito. Precej sem že hodil po vaseh okrog misijonske postaje, pa še nisem opazil niti enega voza ali vozička. Ni mizarjev, kolarjev, kovačev...

Pri delu uporabljajo dve orodji: motiko in sekiro. Pluga, tudi najpreprostejšega, ne poznajo. (Plugu pravijo „motika za krave“)

Evropejec, ki bi se hotel popolnoma prilagoditi njihovi hrani, bi verjetno grešil proti peti božji zapovedi. Glavna hrana je nekakšen močnik. Moko si napravijo tako, da biljko, ki ji pravijo „kalundwe“, posušijo in stolčejo. Moko vržejo v lonec vrele vode, dobro premešajo in obed, ki ga imajo zelo radi, je pripravljen. Takšna neprekuhana hrana je pretežka za naše razvajene evropske želodce, zato imajo misijonarji svojo kuhinjo in hrano, ki smo je navajeni.

Dežela je bogata. Radodarna priroda nudi vedno dovolj hrane, tako da se domačinom ni treba mnogo truditi za „vsakdanji kruh“. (Mimogrede: kruha ne pečejo in v očenašu ne prosijo za „kruh“, ampak za „vsakdanjo hrano“.)

Le redki domačini negujejo sadna drevesa. Navadno tudi domačih živali ne vzdržujejo — razen kokoši, ovac in koz — pa še to le pri nekaterih bolj pridnih družinah. Vedo, da jim bo bogata priroda sama podarila dovolj pridelkov, zato svoje hrane niso navajeni jesti „v potu svojega obraza“.

Nedelja v Chibote, kjer je trenutno p. Kokalj DJ

Zambijsko šolstvo izredno hitro in uspešno napreduje. Eden misijonarjev je v predavanju dejal, da je ta napredek naravnost „fantastičen“. Seveda pa jim manjka kvalificiranih učiteljev. Včasih morajo poučevati tudi takšni, ki so končali le sedemletko. (Tudi to je fantastično.)

Ljudje sé čudijo, zakaj se tako dolgo učim njihov jezik. Fantje trdijo, da se jezik bamba lahko naučiš v enem tednu, ko pa je vendar tako enostaven. Bo že držalo, saj svoj jezik dobro poznajo. . . Ko me vprašajo, odkod sem prišel, moram računati s tem, da imen evropskih držav ne poznajo, zato jim rečem: „Moj dom je blizu Rima.“ (Mesto Rim poznajo iz verouka.)

Iz gozdov „blizu jezera Tanganyka“ vas prisrčno pozdravljam!

— — —

Nihče ne more reči: nisem vedel. Na neki način nihče ne more reči: nisem mogel, nisem bil dolžan. Usmiljenje ponuja svojo roko vsem. Nihče naj si ne drzne reči: nisem hotel. Danes, dragi sinovi, je ta roka tudi naša. Stegujemo jo k vam, proseč vbogajme. Vam, dobrim kristjanom, božjemu ljudstvu: otrokom, gospodinjam, malim hraniteljcem. Govorim o vas, kajti vaš denar ima posebno prisrčno oznako in vaši darovi, čeprav majhni, imajo zasluženje, ki ga Bog ne pozabi.

Pavel VI.

NOVI NASLOVNIK MISIJONARJEV

Rev. Pavel Bernik SDB
Catholic Church
K o h i m a, Nagaland
I N D I A

Rev. p. France Bratina FSC
P. O. Glen Cowie
M i d d e l b u r g, Transvaal
SOUTH AFRICA

Rev. m. Brigita Bregar OSU
30 Kitchener Avenue
Kensington
J o h a n n e s b u r g
SOUTH AFRICA

Rev. s. Rosaria Brilej
2, Path 21, Lane 186
Tunghua Street
T a i p e i - Formosa
F R E E C H I N A

Rev. Emílio Chiuch IMC
Catholic Church
P. O. Box 41
K i s i n g a
NJOMBE - TANZANIA
A F R I C A

Rev. Joseph Cukale SJ
St'Anthony Church
P. O. R. C. Thacurani
K r i s h n a n a g a r
Via Alipore CALCUTTA 27
I N D I A

Rev. Lojze Demšar SJ
St. Mary's College
P. O. St. Mary's Hill
K u r s e o n g
Darjeeling Dt. - W. Bengal
I N D I A

Rev. p. Janez Ehrlich
30 Park Street
C a l c u t t a 10
I N D I A

Rev. s. Tobija Fideršek
Misión San José
L a s L o m i t a s
Pcia. Formosa
Comisión de Límites
ARGENTINA

Rev. Joseph Geder SDB
Tang King Po School
Tin Kwong Road 16
Kowloon
H o n g K o n g
A S I A

Rev. fr. Ivan Germek SJ
P. O. Mount St. Joseph
B a n g a l o r e
I N D I A

Rev. m. Deodata Hočevar OSU
Djalan Nusuntara 29
D j a k a r t a V/12
I N D O N E S I A

Rev. s. Katarina Jančar
Sumiyoshiku Yamasaka cho 5
Chome 26
O s a k a S h i Higachi
J A P A N

Dr. Janez Janež
St. Mary's Hospital
L o t u n g
Formosa
F R E E C H I N E

Rev. m. Magdalena Kajnč
Loreto Convent - Cath. Mission
M o r a p a i
Via Magrahat - P. O. 24 Parganas
West Bengal
I N D I A

Rev. s. Benjamina Kardinar
1752 Maiko 1 Chome
T a r u m i k u - KOBE Shi
J A P A N

Rev. fr. Karel Kerševan
Mission Catholique
B o l o b o (s)fleuve
B. P. 25
CONGO, AFRICA

Rev. fr. Marcel Kerševan CM
Mission Catholique
I r e b u
CONGO, AFRICA

Rev. Ivan Kešpret SDB
Sacred Heart Aspirantate
Tirupattur
N. Arcot
S. I N D I A

Rev. p. Albin Kladnik FSC
Catholic Church P. O. Box 9
White River
E. Transvaal
SOUTH AFRICA

Rev. Jože Kokalj S.J.
Catholic Church
CHIBOTE, P.O. KAWAMBWA
ZAMBIA, AFRICA

Rev. p. Vladimir Kos SJ
Sophia University
7 Kioicho Chiyoda-ku
Tokyo
J A P A N

Rev. s. Ernesta Kosovel
Canossa Hospital
Peak Road 1
H O N G - K O N G

Rev. m. M. Kalista Langerholz FMM
398 Chuang Hua Lu
Hsinchu
Formosa
F R E E C H I N E

Rev. m. Ksaverija Lesjak OSU
P. O. Box 213
Randfontein
Transvaal
SOUTH AFRICA

Rev. p. Joseph Lukan SJ
St. Xavier's College
30 Park Street
Calcutta 16
I N D I A

Rev. Andrej Majeen SDB
Don Bosco Tram Hanh
Cau-Dat Da-Lat
VIETNAM (SUD)

Rev. s. Teresa Medvešček
St. Mary's Mazzarell's Convent
P. O. JOWAI
Hasi Yaintia Hills
Assam
I N D I A

Rev. s. Anica Miklavčič
Meiko Gakuen
Okuchi Shi
Kagoshima
J A P A N

Rev. s. Marjeta Mrhar
Fille de la Charité
Maison St. Catherine Labouré
Boite postale 7
I h o s y
M A D A G A S C A R

Rev. m. Frančiška Novak OSU
Regina Mundi Institute
Yannawa, 1110 Soi Wat Phai
Trok Chan
Bangkok 12
T H A I L A N D

Rev. s. Vincent Novak, oblat.
R. Catholic Mission
P. O. Box 9
Keimoes
Cape Province SOUTH AFRICA

Rev. Ivan Oballa IMC
R. Catholic Mission
P. O. Box 30
Kipengere
Njombe
TANZANIA (AFRICA)

Rev. Lavrence Ošnjak
Missao de S. Antonio
(Lumbo)
Lunga
MOSAMBIQUE (AFRICA)

Rev. Stanko Pavlin SDB
P. O. Box 5924
17 A Lock Road
Kowloon
H O N G K O N G

Rev. m. Marija Ksaverija Pirc OSU
Regina Mundi Institute
1110 Soi Wat Phai
T R O K C H A N
Bangkok 12
T H A I L A N D

Rev. p. Stanko Poderžaj SJ
St. Xavier's College F 1/4
Ridge Road Extn.
A. V. B. Durgapur 6
Bengal I N D I A

Rev. s. Jeanne Elizabeth Pogorelc
OSFS
R. C. M. Riemvsamak, P.O. Box 55
K a k a m a s
Cape Province SOUTH AFRICA

Rev. fr. Valentin Poznič FSC
P. O. Glen Cowie
M i d d e l b u r g
Transvaal - SOUTH AFRICA

Rev. France Pregelj SJ
Chishanasha Mission
P. O. Box 567
S a l i s b u r y
R H O D E S I A

Rev. Francis Rebol MM
Catholic Mission
Y u a n l i (Miaoli)
Taiwan - Formose
F R E E C H I N E

Rev. s. Conradina Resnik
St. Elizabeth's Nursing Home
Harknes Road - Malabar Hill
Bombay 6 - I N D I A

Rev. Edward Roberts FBS
P. O. Box 542
M a s a k a
(East Africa) U G A N D A

Rev. p. Radko Rudež SJ
Katondwe Mission P. B. E. 16
L u s a k a
Z A M B I A (AFRICA)

Rev. s. Marija Silvester
Mission Catholic
Kabalay - Port Lamy
T C H A D - Africa

Rev. s. Daniela Šeme
Maison St. Catherine Labouré
Boite Postal 7
I h o s y
M A D A G A S C A R

Rev. m. Gloria Škrl OSU
P. O. Box 213
R a n d f o n t e i n
Transvaal - SOUTH AFRICA

Rev. Ivan Štanta CM
Mission Catholique
I s o a n a l a
M A D A G A S C A R

Rev. s. Therese Aloysia Šteh OSFS
Rom. C. Mission - Orphanage
P. O. Box 28
K o e h l e n h o f C.P.
SOUTH AFRICA

Rev. s. Therese Benigne Šteh OSFS
R. C. Mission Upington
P. O. Box 31
G o r d o n i a
Cape Province
SOUTH AFRICA

Rev. Janez Udovč SJ
St. Joseph's College
D a r j e e l i n g
North Point
I N D I A

Rev. Leopold Vidmar SJ
P. O. Dakshin Chondipur
B o i d y a p u r
24 Parganas, West Bengal
I N D I A

Rev. Ludvik Zabret SDB
Don Bosco Farme
Rivona P. O.
S u l c o r n a — G o a
I N D I A

Rev. dr. m. Miriam Zalaznik IBMV
St. Mary's Convent
53, Tagore Road
K a n p u r — U. P.
I N D I A

Rev. s. Jožefa Zupančič
1752 Maiko I Chome
T a r u m i - k u
Kobe Shi
J A P A N

Rev. s. m. Agnes Žužek SCMM
Holly Family Hospital
P. O. Funyula
N a n g i n a
Sanna District, via Kisuma
K E N Y A - (East Africa)

Rev. s. M. Dominica Žužek SCMM
Holly Family Hospital
Soldier Bazaar
K a r a c h i 3
WEST PAKISTAN

Nova misijonarka

Sicer tretjo sestro Žužkovo, ki se pripravlja na misijonsko delo v centrali svoje družbe Medicinskih sester v Filadelfiji, že poznamo. A uredništvo je prejelo pismo, kjer s. Silva Žužek naznanja, da je že določena za misijon v Ugandi. Naj kar navedemo njeno pismo:

„Ko boste tole pismo prejeli, boste verjetno že zvedeli veselo novico, da sem poslana v Fort Portal, Uganda, v našo bolnico kot lekarnarica.

Namen tega pisma pa je, da se Vam iz vsega srca zahvalim za vse številke letošnjih Katoliških misijonov. Ne morete si misliti, kako sem jih bila vesela, ko sem jih dobila. G. Wolbang me je malo prej obiskal in mi povedal, da jih je naročil. Že v Sloveniji, Italiji in Argentini sem jih vedno komaj čakala, a sedaj po štirih letih so mi veliko bolj dobrodošli. Iskrena hvala! Ko jih prebiram, se zavedam, kako važno vlogo opravljajo Katoliški misijoni v zamejstvu in doma. Lahko mirno rečem, da so na isti višini ali še boljši kot druge misijonske revije številnih in bogatih narodov. Zato le bodimo Slovenci veseli in ponosni, da imamo tako misijonsko revijo.

Trenutno še ne vem, kdaj odpotujem v Ugando 'via Argentina'. Navadno nimamo sitnosti za ugandski vizum, zato upam, da se bo verjetno vse uredilo v treh ali štirih mesecih. Ves čas hočem uporabiti, da se čim temeljiteje pripravim. Takoj se bom začela učiti jezika rutoro, tamkajšnje kulture, šeg in navad, zgodovine, zemljepisa itd. Če sem čakala toliko časa, lahko počakam še nekaj mesecev.

Moj novi naslov bo: S. M. Silva Žužek, Holly Family Hospital, P.O. Box 233, Fort Portal, Uganda, East Africa.

Ko bom spotoma prišla v Argentino, se bom oglasila na uredništvu. Rada bi imela naslove vseh slovenskih misijonarjev v bližini našega misijona. Vesela bom vsakega stika z našimi misijonarji in rojaki. Obljubljam Vam že naprej, da bom skušala biti zvesta dopisovavka Katoliških misijonov.“

Novo misijonarko misijonskim prijateljem priporočamo v molitev in pomoč. V Argentini pa bodo rojaki gotovo veseli, ko pride, posebno če bo to okrog misijonske nedelje, da se bo mogla osebno udeležiti naših misijonskih proslav.

Upamo, da bo misijonarka ostala res zvesta obljubi in stalno obveščala misijonske prijatelje o svojem delu v Ugandi. Uredništvo se ji za to toplo priporoča.

Bog daj, da bi kar v vsaki številki mogli objaviti podobno pismo novega misijonarja ali misijonarke. Saj je trenutno največji problem: misijonski poklici.

Krščanske družine je treba poučevati, kako potrebno in častno je, če gojijo misijonske poklice med svojimi sinovi in hčerami.

(Misijonski odlok)

PO MISIJONSKEM SVETU

V AFRIŠKI GVINEJI je položaj bolj resen. V zadnji številki smo poročali o izgonu 117 misijonarjev iz ozemlja. Na prvi mah se je zdelo, da gre samo za rasistični nacionalizem in so morali oditi vsi belci. Tako nato pa se je izkazalo, da gre za več: predsednik Seku Ture skuša zatreti Cerkev. Na zapadnoafriški škofovski konferenci so soglasno podali škofje tole deklaracijo: „Skušali smo si brutalni odlok predsednika Seku Ture razlagati z njegovo mržnjo proti belcem. Pa nas njegovo zadržanje sili, da to sovraštvo označimo kot sovraštvo do Cerkve in kot poizkus, kako zatreti Cerkev v Guineji. Ni li to na dolgo roko zasnovan načrt iztrebljenja, ki se postopoma uresničuje?“ Konferenca je ugotovila dejstvo, da v Guinejo ne morejo priti črnski duhovniki iz sosednjih dežel. Guinejski radio v Konakri je ostro napadel škofo, češ da Guineja noče duhovnikov špionov, ki delajo za inozemske sile. Tudi izjave pregnanih misijonarjev pričajo o pretkanem načrtu proti katoliški Cerkvi. Apostolski prefekt John Coudray je dejal novinarjem: „Postopek guinejske vlade je nečloveški. Mi smo izgnani kot zločinci, in to po tolikih letih službe guinejskemu narodu, ko smo doprinesli toliko žrtev, delili dobrote ljudem v šolah, bolnicah in prosvetnih ustanovah.“ Vse intervencije so bile zaman. Domačih duhovnikov je ostalo samo devet in en škof. Javljajo se prstovoljci, da bi prihiteli na pomoč, a država jih ne pusti blizu. Javil se je med njimi sam tajnik kardinala Zoungreane.

HONG-KONG IN MAKAO sta priča rovarjenja „rdeče straže“. Kitajski učenci so v obeh mestih priredili velike demonstracije. Obsojali so salezijanske šole, da žalijo njihov patriotski čut. Na čelu pohodov je vedno šla rdeča zastava in knjiga s citati Maočetunga. Gimnazijo sv. Jožefa so vso prelepili s citati Maočetunga, prav tako nekdanjo katedralo sv. Pavla. Nasproti cerkve sv. Dominika so nastavili zvočnik in motili božjo službo s političnimi gesli. Demonstranti so zahtevali izključitev nekoga profesorja, ki je dijaku strgal značko Maočetunga in zahtevajo svobodo izražanja političnega prepričanja. Gimnazija sv. Jožefa kljub temu nadaljuje s svojim delom.

MLADA ZAKONCA - MISIJONARJA. Bruno in Henrika Volpi, mlad zakonski par, sta se takoj po poroki dala na razpolago misijonom. Pred odhodom v Afriko sta bila na avdienci pri svetem očetu. Henrika je že pričakovala otroka in sta rekla papežu, da bi mu rada dala njegovo ime. V Afriki se jima je rodila Pavlina, nato še fantek in ko sta po štiri letnem misijonskem delu v Ruandi prišla na obisk v Italijo, sta svetemu očetu na obisk pripeljala tri otroke, tretji je posinovljenka, zamorska deklica. Papež se je obiska zelo razveselil in pohvalil gorečnost mladih zakoncev - misijonarjev.

GOBAVI DUHOVNIK. Izaija Palamena na Filipinih je že ob posvečenju zapazil prve znake gobavosti. Takoj so ga poslali v bolnico za go-

bavce v Manili. A on je v kratkem rešil svoj življenjski problem: ne negovan bolnik, ampak tolažnik hoče biti. Poslali so ga v gobavsko naselje, kjer živi 25.000 gobavcev. Njim je dušni pastir in drugi oče. Bolniki so ga tako vzljubili, da ga hočejo poslati v Rim, ko bo proglašen o. Damijan, apostol gobavcev na Molokaju, za svetnika.

PODATKE O STANJU DUHOVNIKOV IN REDOVNIKOV v svetu je podal na tiskovni konferenci v Rimu nadškof Paolo Philippe. Koncem leta 1966 je bilo v Cerkvi 234.000 škofijskih duhovnikov in 168.000 redovnih duhovnikov. Vseh članov moških redov je 334.000 in ženskih 1.038.000. Kontemplativni redovi štejejo skupno 60.000 članov. Novincev pa je bilo v tem letu: v moških redovih 17.000 in v ženskih redovnih družbah 44.000. Laične (redovne) institucije pa tudi že štejejo 80.000 članov.

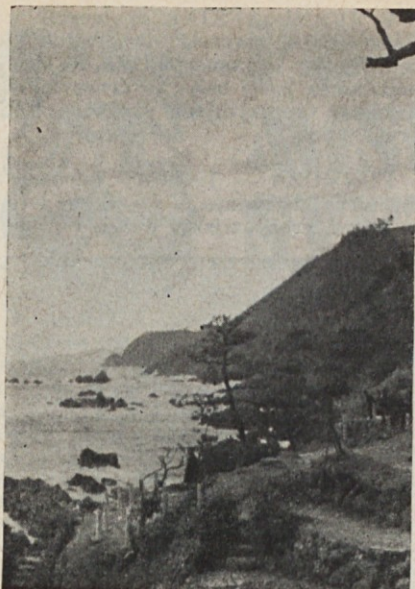
JEZUITI V INDIJI gledajo z optimizmom v bodočnost. Kar 2.681 jih po zadnji statistiki živi v Indiji: 1.050 je še bogoslovcev, 1.331 duhovnikov in 300 bratov. Številka bogoslovcev je zato tako visoka, ker normalno priprava jezuita vzame kakih 15 let. Jezuitski red sam vzdržuje 198 šol in kolegijev (sem niso vštete osnovne šole), v njih uči 660 jezuitov in jim pomaga 2.893 laičnih učiteljev, učencev pa je 81.858. Delajo pa jezuiti tudi v šolah, ki niso v lasti reda in sicer je 328 jezuitov in 3.954 laikov zaposlenih v 957 šolah. Dobra tretjina patrov pa je zaposlenih z drugim dušnopastirskim delom. Bolj je razveseljivo, da število domačih poklicev hitro napreduje, saj je v Indiji že dve tretjini jezuitov domačinov in le ena tretjina Evropejcev in Amerikancev. Pred tridesetimi leti je bilo razmerje obratno. V zadnjih štirih letih je med 192 novomašniki bilo 135 Indijcev in le 57 tujcev, v bodoče bo tujcev še manj. Tako jezuiti sami na svoj razvoj gledajo optimistično. To leto jih je obiskal njihov novi general Arrupe.

V **JUŽNI AFRIKI** so morali v Garsfortainu zapreti dve katoliški šoli. Razlog je rasna politika, ki hoče popolnoma ločiti belce od črncev. Vsi poizkusi tamkajšnjega škofa so bili brezuspešni.

FORMOZA — TAJVAN imenovana izredno napreduje. V preteklem letu je izmed vseh azijskih držav Formo-

Plesavec z Madagaskarja

Japonska obala

za napravila največji gospodarski napredek. Tudi porast ljudstva je hiter, v desetih letih za 50 %. Polovico ljudi živi v mestih, ki so z ameriško pomočjo močno industrializirana, in polovico na deželi. Tudi katoliška Cerkev uspešno dela. Stari in bolehní kardinal Tien je upravo škofije Taipei prepustil domačinu škofu Lo Kuan-gu. Katoličanov je okrog 350.000, v zadnjih desetih letih je število poraslo za 155 % in če vzamemo samo krste, so porasli za 259 %. So pa misijonarji prepričani, da je doba masovnih spreobrnjenj mimo. Delo bo stalno napredovalo, a bolj počasi. Omeniti je posebno Institut Mateo Ricci, ki naj vodi dialog med zapadno in kitajsko kulturo. Dolgotrajni študij, ki so se mu že na Kitajskem posvečali nekateri misijonarji strokovnjaki, ima namen spoznati kitajsko dušo in najti pot, kako naj bodoče misijonsko delo bo usmerjeno v to, da bo

308

Cerkev res zasajena v to starodavno omiko. Prav to je bila ideja pionirja Mateja Ricci, o katerem izčrpno in stvarno poročajo letošnji Katoliški misijoni.

BURUNDI prav tako kot vse afriške države, ki so zadnji čas dobile svobodo in neodvisnost, preživlja krizo. Cerkev se povsod strogo drži nad vsemi strankami, se ne vmešava v politična vprašanja, pač pa brani svoje delo in spregovori cerkveno mišljenje, ko gre za moralna vprašanja in socialne odnose. Tako je tudi škof v Burundi Ntuyahaga posvaril rojake: „Iz časti Burundija moramo čuvati dostojanstvo in medsebojno spoštovanje tudi do odsotnih in drugače mislečih. Premagance kritizirati pomeni umazati svojo zmago. Čast in spoštovanje zahtevata, da respektiramo tradicije, ki stavljajo Burundijo med najbolj civilizirane države Afrike, ne v materialnem, pač pa v duhovnem in nravnem pogledu.“

NA JAPONSKEM so v provincah Koši in Tokušima napravili med 900 dijaki anketo: kakšen je njih odnos do krščanstva. Krščansko vero visoko ceni 13%, odklanja jo 3% dijakov, vsi drugi pa imajo komaj kako predstavo o krščanstvu. Od teh jih 48 % ne veruje v Boga, vendar je 59 % izjavilo, da je po njihovem mnenju vera nekaj dobrega, ker daje svobodo srca.

KITAJSKI JEZIK je za nas Evropejce najtežji, posebno zaradi svoje pisave. Vsaka beseda ima svoj znak. Že davno so se misijonarji posvečali raziskovanju jezika, da bi zlasti misijonarjem na terenu pomagali. V Tajčungu že 15 let skupina jezuitskih učenjakov pripravlja ogromen petjezični leksikon. V njem bo 16 tisoč osnovnih kitajskih znakov in 180 tisoč sestavijenk. Bodo pa izdali tudi priročni leksikon, uporaben za vsakega misijonarja, ki bo imel 9.000 osnovnih znakov in 40.000 sestavljenih. Delo bodo prenesli v Taipei, ker so tam dostopne bogatejše

knjižnice in bo delo olajšano. Na željo, ki jo je škof v Tajpehu izrazil jezuitskemu generalu, bo v Tajpehu tudi center za raziskavo kitajskih verstev.

KONGO. Novi škof v Brazaville Teofil Mbemba je nedavno svaril pred materializmom in uvoženim ateizmom, ki grozi uničiti tisto, kar je Afriki lastno: verski čut. Že ob nastopu pa je vpričo ministrskega predsednika Lissouba dejal, da Cerkev v Kongu preživlja najtežjo krizo: „Od svoje ustanovitve sem prestaja Cerkev najtežjo skušnjo. Preizkušnja prihaja od strani vlade kakor od strani ljudstva.

Mi vsi nosimo v srcu težak nemir in skrb.“ S tem je škof spomnil za-por nekaterih misijonarjev. Škofu je bil v posebno zadoščenje koncil z odločno voljo, da se Cerkev odene v kulturno obleko vsakega naroda, v katerem živi.

INDONEZIJA je v stalni notranji napetosti (o tem so poročila tudi v tej številki), a misijonsko delo vendar lepo napreduje. Prebivavcev je čez 100 milijonov in med njimi blizu 2 milijona katoličanov. Razveseljivo je, da je poldrug milijon katehumenov. Škofijskih duhovnikov ni veliko, le 138, pač pa je redovnih duhovnikov

Pentatonska maša na Japonskem. V Tokiu je pričujoči zbor v spremljavi originalnih japonskih glasbil pel koncertno mašo, ki jo je uglasbil domačin v japonskem glasbenem duhu, ki je dokaj drugačen od evropskega. Ta maša je eden mnogih poizkusov, kako bi bogoslužje v celoti odeli v omiko posameznih narodov.

Misijonar Obala na misijonski poti

čez 1.300, od tega je tujih misijonarjev 910. Sorazmerno veliko je redovnih bratov, blizu 800 in večinoma so domačini. Tudi domačih sester je dosti: 2700, dočim je tujih misijonark čez 900. Imajo za vzgojo duhovniškega naraščaja 26 malih semenišč z 2.200 gojenci in 11 velikih semenišč z blizu 600 bogoslovci. Tudi šolstvo je bujno razvito. Poleg 2.700 osnovnih šol je 505 nižjih srednjih šol in 108 višjih. Za učiteljstvo skrbi 49 učiteljskih, za višjo izobrazbo pa kar 25 univerzitetnih zavodov. Tako vse šolstvo zajame precej nad 600.000 mladine. Vsekakor je treba upati, da bo v Indoneziji to bogato delo nujno moralo roditi tudi bogate sadove v bodočnosti. Tega se v polno zaveda tudi Rim, ki je dal junija letos Indoneziji njenega prvega kardinala.

TANZANIJA je samo eden primerov, kako potrebne so nove cerkvene odredbe o bogoslužju božje besede in dovoljenje, da v odsotnosti duhovnika more obhajati ali redovnik oz. redovnica in v gotovih primerih celo laik.

V Tanzaniji je okrog 3.000 cerkva in kapel, pa le tisoč duhovnikov.

POSTNA AKCIJA je vsako leto bolj uspešna med nemškimi katoličani. Sami si pritrğajo, da zberejo sredstva za misijonske narode. Lani je vsota te nabirke dosegla že 386 milijonov nemških mark. Ko so začeli s to akcijo pred desetimi leti, so nabrali le 35 milijonov in pol. Do zdaj so z denarjem, ki so ga nabrali s svojim postom, podprli 4.460 misijonskih ustanov. Ni dvoma, da je ta njihov zgled spraševanje vesti vsem katoliškim narodom.

SVEČE NA BOŽJIH POTIH so vprašanja zase. Z njimi mnogi ljudje opravijo „svojo pobožnost“. V Nemčiji so začeli razmišljati, ali ne bi bilo več krščanskega čuta in tudi več pobožnosti, če bi tisti denar, ki ga ljudje trošijo za kupovanje dragih votivnih sveč, dali za misijone in bi marsikatera misijonska cerkva mogla imeti vsaj najnujnejše za bogoslužje.

naši misijonarji pišejo

INDIJA

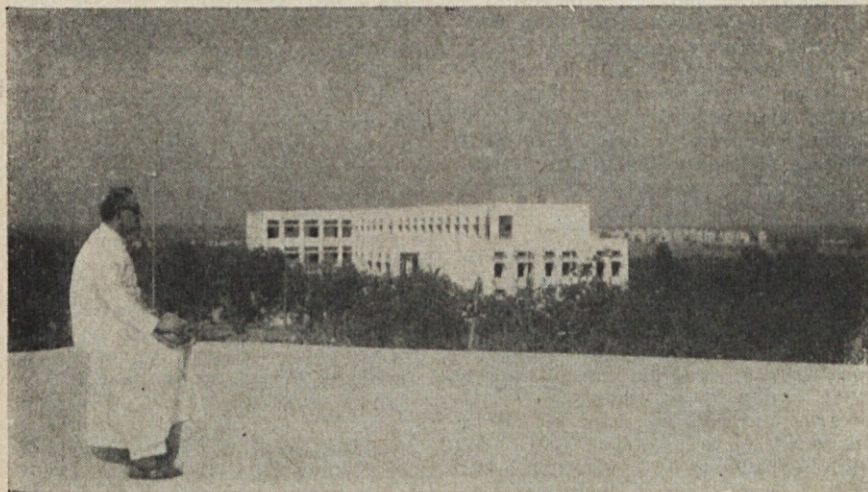
Oče PODERŽAJ DJ, starosta slovenskih jezuitskih misijonarjev - duhovnikov v Bengaliji, se nekaj let že zadržuje v kraju Durgapur z velikim industrijskim razmahom, kjer je vodil gradnjo obsežnih šolskih in stanovanjskih prostorov za jezuitske vzgojne ustanove. Od tam nam konec februarja piše:

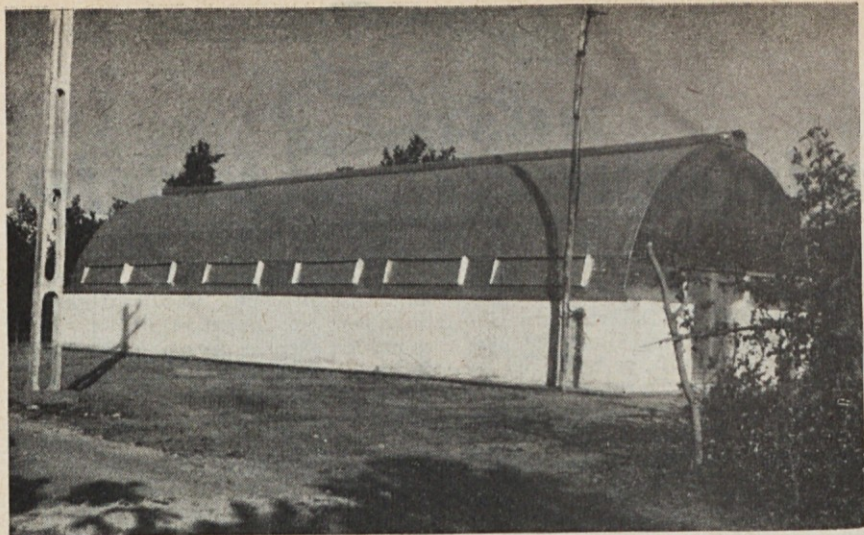
„Pred nekaj dnevi sem prejel po o. Cukaletu dobrodošel misijonski doprinos v znesku 50 dolarjev, ki se vam zanj iz srca zahvalim, posebno še darovalcem za njih ljubezen do misijonov.

Tu sem nekako 'posojen', a mislim, da bo to moje delo kmalu pri kraju in se bom mogel spet vrniti dol v blato našega okrožja pri morju, kjer sem že prebil nekaj desetletij svojega misijonskega življenja.

Vam in vsem dobrotnikom in rojakom tam v deželi pod Južnim križem in vsepovsod po širnem svetu, kjer bije slovensko srce: najlepše domače pozdrave iz 'kravoljubne Indije' in 'zlate Bengalije!' (Bengalci imajo v srce segajočo pesem, ki jo zlasti po šolah pojó in katere ponavljajoča se kitica se glasi: Sonar Bangla des — Zlata bengalska dežela.)“

P. Poderžaj DJ pred eno šol, ki jih gradi v Indiji.

Začasna cerkev, ki jo je postavil p. Poderžaj DJ

Od misijonarja o. JOŽETA CUKALETA DJ imamo več pisem, naslovljenih na g. Wolbanga CM. Tole bo vse zanimalo:

„Dobrotnikom naj malo opišem, zakaj vse moram porabiti njihove darove. V zadnjih dveh, treh letih sem imel tele izredne izdatke:

a) Financiranje Katoliške knjižnice, ki jo imamo na trgu v Kaurapurju, kjer bodo 15. avgusta hindu študentje uprizorili dramo ter tudi drugače nastopali; poleg tega bo tudi mala razstava, na kateri bo nekaj dijakov govorilo o Kristusu in kaj On pomeni Indiji.

b) Gradnja posebne dvorane za ctroke, ki rastejo iz tal kot jurčki po dežju po naših gozdovih.

c) Postavil sem sredi farnega vrta tudi 'Delavnico sv. Jožefa', kjer od časa do časa zaposlim nekaj mladih ljudi, kadar pač prejmem iz bližnje tovarne naročila za dela, ki jih ta delavnica zmore.

č) Povišal sem plačo učitelstvu (od šest na osem dolarjev mesečno), kar

je zdaj povsem na mojih ramah, kajti škofija k temu ne more nič prispevati.

d) Popravil sem podružno cerkev Srca Jezusovega v Jindargotu.

e) Uredil sem ribnik, kjer se goje ribe, da prihranim na hrani; vzdržujem tudi bolehnega vrtnarja z družino.

f) Pomagam pri vzdrževanju sedmih visokošolcev, v potrebi priskočim na pomoč bolnikom in revežem. Teh je tu toliko, da si ljudje, v normalnih okoliščinah živeči, sploh ne morejo predstavljati.

Prejel sem pošiljko dolarjev, darovi in maše, zame in za druge. Tisto jutro sem se dogovoril o najemu šolske sobe in učitelja, ki je konvertit, pa z družino strada in ima še na skrbi družino svoje sestre. Ker je na eni strani toliko potrebe po poučevanju mladine, na drugi strani pa ta učiteljska moč v stiski, sem se odločil za ta podvig, čeprav nisem imel tedaj niti ficka v žepu. Ko pridem domov, me pa čakajo čeki... Seveda sem ta-

koj stopil v cerkev in povedal štorijo Bogu in v duhu zapel Magnificat.

Na začetku mojega dela tukaj sem si napravil načrt, da grem od hiše do hiše in spoznam vse blizu in daleč, kristjane in druge. Pa sem to spet in spet moral odložiti. Ne gre. Dva-najst ur na dan je polno ljudi na verandi. Vdal sem se, da obiskovanje opustim: mora že tako biti. Posebno nedelja je zame največji delavnik. Včerajšnja nedelja npr. mi je takole potekala: Po maši, ki je bila peta v bengalščini, sem imel še poročno mašo, nato krst, nato pa obisk belgijskega konzula, ki sem ga moral pospremiti dol v Raghampur; bil je z gospo in drugim spremstvom. Nato sem imel popoldansko mašo na podružnici v Jindargodu, a sem bil po pridigi tako izmučen, da se mi je tema delala pred očmi. Zvečer sem se moral doma zapreti v cerkev in zmoliti brevir in šele potem k počitku...“

V pismu našemu uredniku aprila meseca tega leta pa popisuje v obliki

dnevnika, kako je spremljal po Bengaliji obiskovalca, novega misijonarja o. Lovra Tomažina DJ, in drugo:

„*Ponedeljek po cvetni nedelji*: Že tretji dan si ogleduje o. Lovro Tomažin Kalkuto. Ugaja mu celo bolj kakor Bombay ali Paona, kjer dokončava svoje misijonske študije, preden odide v Zambijo. Po mestu ga vozita brat Jože Lukan in o. Ehrlich.

Torek — Danes imamo malo proslavo na vrtu pri cerkvi sv. Antona v 24. Parganasu. Pred nekaj dnevi je bil postavljen majhen bungalow, ki je sprejel učence 3. in 4. razreda. Nosi ime: dom sv. Jožefa. Blagoslovil ga je o. Lovro in nagovoril učitelje in učence, ki so zapeli nekaj religioznih pesmi in narodno himno. Učitelji so naju naprosili, naj jima zapojeva po naše. 'Večerni zvon' je prav čedno odmeval v toplo bengalsko jutro. Bengalci večglasnega petja ne poznajo, zato jim je bila slovenska pesem nekaj edinstvenega in so prav zavzeto poslušali.

Cerkev sv. Antona v Kaurapukurju, kjer deluje p. J. Cukale DJ

Popoldne sva odšla v Raghampur, kjer sva potrkalava na slovenske zvo-
novce. Zvečer sva pa dolgo v noč go-
vorila o domovini, o misijonih, o pri-
jateljih, raztresenih po svetu. P. To-
mažin se me spominja, ko sva se vo-
zila iz Koroške v Italijo na potu v
Mona. Kdo bi si mislil, da se bodo
najina pota spet srečala po 22 letih
— na bengalskih poljanah...

Sreda. — Danes sva na obisku v
Canningu pri mojem prijatelju, pro-
testantskem pastoru Randžanu. Ima
lepo moderno cerkev ter internat za
fante in dekleta. Potrebovala bi samo
dve uri vožnje z ladjo v Bašanti, kjer
bi si ogledala to zgodovinsko središče
našega slovenskega misijonskega pod-
ročja, kjer so misijonarili oo. Sedej,
Drobnič, Poderžaj, Vidmar, Gabrič in
o. Mesarič, pa morava nazaj, ker o.
Tomažinu počitniški rok poteka. Na
Veliki petek ga pričakuje o. Gabrič
v Morapaju. Zvečer sva po naši stari
navadi več pela ko govorila. Začela
sva s tisto: Nocoj je en lep večer...
Bil je res lep večer...

Velika noč. P. Tomažin je odšel.
Dela sem imel vse tridnevje res ve-
liko. Še nikdar ni prišlo toliko ljudi
kot na letošnji Veliki petek! Na Ve-
liko noč zjutraj je pričelo hostij
zmanjkovati, ker je prišlo več ljudi
k obhajilu kot predvideno. Lomil sem
božji kruh v prav drobne koščke. Le
od kod toliko ljudstva?

Bela nedelja — 2. aprila. Povabil
sem škofijskega kanclerja p. Denzila,
da mi je prišel pomagat. Imeli smo
prvo sveto obhajilo kakih petdesetih
otrok. Sestre m. Terezije so drobljan-
cem vse zelo lepo pripravile za prvo
evharistično srečanje. Po maši se je
razvila bela procesija k blagoslovitvi
novega vodnjaka na kraju cerkvenega
vrta. Nemška katoliška organizacija
„Misereor“ je v glavnem pripomogla,
da so naši blizu cerkve dobili pitno
vodo. Stala nas je 2600 rupij, brez
dolga: 2.200 rupij sem prejel iz Nem-
čije, ostalo od slovenskih misijonskih
prijateljev. Bungalov sv. Jožefa je

pa stal 800 rupij. Hvala vsem dobrot-
nikom!“

Od misijonarja o. *Lojzeta Demšar-
ja S. J.*, ki deluje v podnožju Himala-
je v Kurseongu, kjer imajo jezuiti svo-
jo formacijsko hišo in so šli tudi sko-
raj vsi slovenski misijonarji po priho-
du v deželo najprej v ta zavod, ima-
mo tri pisma, prvo s konca prejšnjega
leta in zadnje s prvega maja 1967.
Poglejmo, kaj vse nam želi povedati:

„Vsi naši v Bengaliji so zdravi in
lepo delajo. Zdaj so skoraj vsi zapo-
sleni s pomočjo gladnim. P. Ehrlich
vodi karitativno akcijo v kolegiju v
Kalkuti, kjer deli žito šeststo družin-
am vsak teden. Po deželi tudi veliko
pomagajo. Jaz pa kot Mojzes na gori
molim za njih delo in blagoslov božji,
pišem pisma in tolažim preizkušane
znance. Kako rad bi pohitel mednje in
jim pomagal, kakor sem to preje del-
lal, ko sem bil še med njimi, a Bog
me je poklical sem v gore, in zdaj
tu skušam pomagati po koresponden-
ci, kolikor mi je pač mogoče. Upam,
da me bodo drugo leto spet poslali v
dolino, kjer me pričakujejo duše...
Če Bog hoče tako!“

V maju 1967 mislim iti malo domov
pogledat, za tri mesce, kajti za to
dobo se dovoljenje lahko dobi. Name-
ravam v maju z letalom na pot, naj-
prej v Rim, kjer ostanem nekaj dni,
da vidim naše najvišje predstojnike
in prijatelje kot Pavla Robiča in dru-
ge, potem pa naprej v Ljubljano, na
Brnik in od tam z avtom domov v
Poljansko dolino. Kako je vse spre-
menjeno! Ko sem odhajal, sem šel
od doma pozimi, na svetega Štefana
dan z avtom do Škofje Loke in do
Ljubljane, potem pa z vlakom do Ge-
nove in od tam z ladjo deset dni do
Bombaya, pa še dva dni z vlakom do
Kalkute. Zdaj pa v enem dnevu iz
Kalkute do Rima, iz Rima pa nekaj
ur do bele Ljubljane in od tam v eni
uri do Poljanske doline. Tam imam
brata Jankota, jezuita, potem enega
brata, ki je poročen doma, sestro, ki
je poročena na Jesenicah, iz Kanade

bo pa prišel brat, ki je tamkaj ustanovil družino in je zapustil staro domovino že pred 37 leti, pa se bomo vsi spet srečali pod domačo streho.

Moj Božič tu bo letos precej miren, skoraj otožno doživet. Ne bo dobrega vaškega ljudstva, ki bo pelo in muzicalo pri polnočnici, ne bo vesele mladine, ki bi se prerivala po natlačeno polni cerkvi, ne bo valovanja ljudstva proti obhajilni mizi in ne obleganja spovednice pred polnočnico. Ne bo bengalskih božičnih pesmi, ne igre od večera do ranega jutra, ko bi prišlo na tisoče ljudi in bi kričali ob kakem živem prizoru, kakor nekoč v Morapaju, ko je bil pri igri „Herod“ boj med Herodom in nadangelom Gabrijelom... v prav moderni adaptaciji svetega pisma...

Letos bi imeli v našem zavodu 39 novomašnikov, pa bodo šli vsi doli v dolino vsak v svoj misijon na ordina-

cijo in nove maše. Tako v Kurseongu, kjer smo jih leta in leta vzgajali in študirali, ne bomo imeli niti ene nove maše. Seveda se bodo po novi maši in enomesečnem življenju v misijonu vsi vrnili nazaj k nam, da končajo še četrto leto bogoslovja v Kurseongu.

Naši v dolini se kar lepo uravnava. O. Cukale je zelo zadovoljen, ker je dobil svojo kuhinjo in kuharja, kajti preje je jedel po družinah, kjer je po navadi hrana zelo začinjena, polna paprike, kar zelo prija Bengalcem, a ne njegovemu želodcu. Srečal sem ga v Kalkuti; kar dobro izgleda in je zelo srečen v svojem delu.

O. Poderžaj je zaključil zidavo novih šol v Durgapurju, kjer imajo zdaj naši dve šoli. Je to čisto novo mesto, same železarne in druge tovarne, nekatere inozemske, druge domače.

O. Gabrič DJ na misijonski poti v Bengaliji

O. Ehrlich se ima kot po navadi v kolegiju, kjer vodi veliko knjižnico in skrbi za sestre in onemogle pri Malih sestrah, kamor hodi vsak dan sveto mašo brat.

Brat Udovč je še zelo trden in misli iti v Združene države Severne Amerike na obisk k svojemu bratu in če mogoče od tam na Dolenjsko in zopet nazaj. On je naš starosta, saj ima že 72 let, a še zelo trden.

Brat Vidmar je priden kot čebelica, orje s svojim traktorjem rižna polja v Bodipurju, ki ga je obnovil pokojni o. Sedej, kjer je sezidal novo cerkev, župnišče in žitno shrambo, dokupil rižnih polj, ki sedaj veliko pomagajo misijonu.

Jaz pa čepim tu po volji božji ter čakam, kdaj me spet pošljejo pastirovat.“

O. Ehrlich, o katerem tudi čujemo, da je šel po dolgih desetletjih pogledat svoje drage domače v domovino, pa tole poroča o zadnjih volitvah v Indiji:

„Tukaj zdaj objavljajo izid splošnih volitev, ki so se vršile po vsej Indiji ta mesec. Izidi niso za nas kaj veseli. Če bi pa rdeči ne bili tako razdeljeni, bi bili še bolj porazni. Zaenkrat je gotovo, da so skrajni levičarji zmagali v Kerali (žal ne brez krivde tamkajšnjih katoličanov) in bodo oni sestavili pokrajinsko vlado, in to že drugič povsem legalno. Žalostno je in čudno, da se to dogaja v najbolj katoliški deželi Indije!“

Piše nam tudi o. Lovro Tomažin, in sicer z dne 6. IV. 1967:

„Pred kratkim sem prejel 100 dolarjev iz sklada za vse slovenske misijonarje, za kar vsem, ki ste sodelovali, najlepša hvala! Vem, da mnogi tudi molijo zame. Tem se še posebno lepo zahvaljujem!

Meseca marca sem se podal na pot v severovzhodni del Indije, da si na licu mesta in lastne oči ogledam, kako poteka misijonsko življenje. Kako se v misijonih dela in moli, pridiga in pomaga ubogim, kakšno je tam veselje, kakšna žalost, skrb in tolažba,

kako so misijonske postaje organizirane, kakšna je njih uspešnost, v kolikor se sploh da po človeško soditi. Vse to sem doživljal, ko sem obiskoval misijonske ustanove v treh jezuitskih provincah, in sicer Patna, Ranchi in Kalkuta. Vsaka provinca ima svoje posebnosti, zaradi različnih življenjskih pogojev, predvsem radi različnosti prebivalstva. Poleg misijonov sem pa še Indijo samo malo bolje spoznal, njeno razsežnost in raznolikost v prebivalstvu, jezikih, navadah, socialnem stanju itd., kakor tudi pomanjkanje in lakota, ki je zlasti huda v Severnem Biharju, kjer so lani radi suše izgubili ves pridelek.

Še en razlog sem imel, da sem šel na pot. Preden odidem v Afriko, sem si želel spoznati in obiskati naše slovenske misijonarje v Bengaliji. Kdo si jih ne želi obiskati, ko smo pa toliko lepega o njih brali in morda tudi sodelovali in čustvovali z njimi!? Pri njih sem se zadržal kar devet dni, užival njihovo gostoljubnost, občudoval njih delavnost in podjetnost, videl njihovo uspehe in neuspehe, veselje in skrbi... Glavno bivališče sem imel v Kolegiju sv. Frančiška v Kalkuti, kjer delujeta o. Janez Ehrlich in brat Lukan. Od tam sem pa hodil na obiske po deželi, kjer naši misijonarji delujejo ali so delovali. Najprej sem šel z bratom Vidmarjem, ki se je prav tedaj mudil v Kalkuti, v Baidypur. Tam deluje on ob o. Polgarju, ki je Madžar in član hrvaške province. Nazaj grede me je sredi polja zalotil hud naliv in sem tako vsaj malo okusil, kaj je Bengalija v deževni dobi. Naslednji obisk je bil v Khishanagar, kjer o. Cukale pase cvete. On me je peljal v Raghappur, kjer so naši misijonarji delovali in so tam trije lepo uglašeni slovenski zvonovi. Nato v Canning, od koder je čez reko prehod v Bašanti, kjer so tudi naši delovali. Na Veliki petek sem bil pa v Morapaju, kjer je zdaj za župnika o. Gabrič, Dalmatinec, in kjer deluje naša s. Magdalena Kanjč, ki čudovito lepo dela v svojem dis-

panzerju. Od tam sem šel še v Khari, bralcem „Katoliških misijonov“ dobro poznalo misijonsko postajo, kjer sta delovala o. Poderžaj in o. Demšar, a zdaj ni nobenega naših na tej postojanki. Tudi tam so slovenski zvonovi, katerih ubranosti pa nisem mogel poskusiti, ker je bila ravno Velika sobota in so zvonovi „šli v Rim“. — V Kalkuti sem obiskal m. Terezijo, ustanoviteljico nove redovniške kongregacije, ki se zelo hitro razvija in zelo uspešno deluje ne samo v Aziji, ampak tudi v Afriki in zadnji čas v Južni Ameriki. Brat Lukan, ki me je največ vozil po Kalkuti na svojem motornem kolesu, me je peljal tudi v Kalligath, kamor spravljajo take, ki takorekoč po kalkutskih cestah umirajo, pa jih sprejemajo sestre s. Terezije in tam zanje skrbijo ter jim posredujejo vsaj lepo srečno smrt. Na žalost mi pa ni bilo dano, da bi obiskal o. Demšarja in br. Udovča, ki

sta v oddaljenem Himalajskem predgorju. Prav tako nisem šel v Durgapur, kjer je o. Poderžaj, ker sem zvedel, da je zdoma. Imel pa sem srečo, da sem ga nazaj grede slučajno dobil v Bombay, kjer se je ravno tedaj mudil, in mi je povedal marsikaj zanimivega na podlagi svojih izkušenj v 24.-Parganasu.

Hvala Bogu, da mi je potovanje, čeprav precej dolgo, poteklo brez najmanjše nezgode in da sem toliko lepega in poučnega doživel. Misijonarjem pa, tako našim kakor tudi drugih narodnosti, srčna hvala in Bog plačaj, da so me tako gostoljubno sprejemali.“

Iz Assama poroča to in ono s. *Terezija Medvešček*, ki je tamkaj prednica. V začetku januarja piše:

„Hvala Bogu, sem še kar zadosti zdrava ter vedno zelo zaposlena. Zdaj imamo še počitnice. Ta čas uporabljaj-

S. Terezija Medvešček (v sredini) kot prednica med sosestrami

S. Terezija Medvešek z gojenkami

mo predvsem za obiskovanje ljudi v oddaljenih vaseh. Kako so veseli, ko pridemo med nje! Ne vedo, kaj bi nam poklonili. Velikokrat nimajo drugega kot kakšno jajce, da nam ga poklonijo.

Me smo sprejele letos veliko število sirot in ubožic za novo šolsko leto. Ker je v deželi velika lakota, prihajajo dan na dan v dolgih vrstah prosit za živež in kakršnokoli obleko. Upam, da bodo naši dobrotniki našli možnost in pot, da nam in našim ubožnim ljudem pomagajo v tej stiski.“

Tudi s. *Kanradina Resnik* se je oglasila iz okolice Bombaya:

„Prav lepa Vam hvala za pomoč iz sklada za vse slovenske misijonarje in misijonarke! Saj tako potrebujemo sredstev v tej deželi, ko je treba na vse strani pomagati ubožnim in lačnim. Najhuje je v državi Bihar, ka-

mor je šlo tudi več naših sester na pomoč. Katoliško dobrodelno društvo tu hrani že 120.000 ljudi, žal da dežela ne zna biti vedno hvaležna in ne prizna sodelovanja tujcev. Kakih deset ur vožnje od tu na primer delujejo španski jezuitje, ki so spremenili skoraj puščavno deželo v rodovitno polje, nasadili sadno drevje, izkopalj dovolj vodnjakov, itd. Vse lepo cvete in napreduje, kmetje so veseli in hvaležni. Pa kaj se je zgodilo: Prišli so iz Nemčije, od koder nam prihaja toliko pomoči, in so napravili televizijske posnetke, a so si privoščili povedati tole resnico: Kar indijska vlada ni mogla napraviti, so naredili španski jezuitje. Pa je nekaj tednov po tem indijska vlada sporočila vodilnemu misijonarju te oaze, da mora v 40 dneh zapustiti deželo... Še komunisti so se postavili zanj in govorili: Nihče nam ni tako pomagal kakor ta misijonar!

Oprostite, da Vam tako dolgo nisem pisala. Bila sem operirana na očesu, tako da več kot mesec dni nisem smela brati in pisati. Potem je bila pa naša prednica bolna in sem bila zadnje čase skoraj vedno pri njej. Veliko je trpela: imela je levsemijo ter je v začetku tega meseca umrla. Bila je po rodu Irka in je prišla v Indijo komaj leto dni preje kot jaz. Pet dni nato je pa umrla moja prejšnja predstojnica iz Bandre v Bengaliji. Srčna kap jo je zadela. Obe bom zelo pogrešala, saj nas je že itak malo Evropejk.

Aprila so me obiskali kar trije jugoslovanski misijonarji. Prišli so skupaj o. Poderžaj, o. Tomažin in o. Kak. Slednji je šel v Rim in nato v Jugoslavijo, dočim bo šel o. Tomažin menda šele oktobra, kakor mi je včeraj dejal neki jezuit, ki misli iti z njim v Zambijo, ki je pa bil več let ministrant pri nas v Bandri.

Tu je, hvala Bogu, še veliko poklicev, moških in ženskih, skoraj bi rekla, da še več moških; največ jih vstopi k salezijancem in jezuitom. Pri nas imamo tudi 30 novink v noviciatu in 9 postulantk. Jih pa tudi potrebujemo, saj nas vedno prosijo, da bi odprli nove sirotišnice, šole in bolnišnice.

Pri nas imamo tudi vedno dosti dela, saj vsi radi pridejo v katoliške bolnice. Tudi mnogo misijonarjev se zateče k nam. Pokojna prednica je bila zelo blagega srca posebno do revnih misijonarjev. Nekateri so plačali samo zdravila, drugi še tega ne, saj so tako ubogi, da se človeku zares v srce zasmilijo. Zato smo tako hvaležni za vsako pomoč od strani slovenskih misijonskih dobrotnikov.“

PAKISTAN

Tam deluje naša misijonska zdravnica s. Dominika Žužek S.C.M.M., ki je v prejšnji številki našega lista objavila tako lepo misijonsko zgodbo o posinovljencu. . . Iz njenih dveh pisem iz srede decembra lanskega leta in

srede maja letošnjega podajamo še tele podrobnosti:

„Po povratku iz Evrope me je čakalo veliko kirurgije. Zdaj pa se je bolnica nekako umirila. Pred božičem se v bolnico za operacijo javijo le najnujnejši primeri. Letos se je tudi mohamedanski ramazan začel 16. decembra, tako da bomo imeli mi res kak mesec dni olajšanega dela, med tem ko se oni „postijo“.

V začetku meseca decembra je imel British Medical Association and Commonwealth svoje 25. zborovanje. Udeležilo se ga je kakih 20 zastopstev iz raznih dežel. Jugoslavijo je zastopala belgrajska zdravnica za otroške bolezni dr. Draginja Singer, katera se s svojo družino že nekaj let tu muči. Drugi dve moji sestre zdravnici in jaz smo se tudi udeleževale skoraj vseh sestankov. Glavni tema kongresa je bila „population explosion“ in „family planning“. Za Pakistan je važno to, da je državni predsednik pozval vse zdravnike, da se scela posvete reševanju tega problema. S tem je načrtno omejevanje rojstev postalo enostavno ena izmed dolžnosti zdravnikov in državni zakon, brez ozira na metode, ki se jih zdravništvo in družine poslužujejo. Katoličani smo na vse to povsem ne pripravljeni in nihče nima pravih smernic. Predvidevamo veliko neprilik v zvezi z vsemi temi novostmi.

Zadnje čase nas je obiskovala velika vročina, čez 110 F. Vendar ugotavljam, da sem se je lepo navadila in me še daleč ne zdeluje tako kot me je prva leta v Italiji.

Meseca oktobra bo imela naša kongregacija generalni kapitelj, ki se zelo živahno pripravlja. Ko pregledujemo navodila II. Vatikanskega zbora, z zadovoljstvom ugotavljam, da je naša moderna družba tako v ideologiji kot v praksi dela že doslej marsikaj imela in pojmovala kot koncil zdaj vsem naroča. Seveda bomo pa tudi me morale rešiti to ali ono vprašanje življenja družbe in njenega delovanja v bodoče. Treba se bo bolj

prilagoditi deželam in običajem ter kulturam.

Pakistan silno hitro napreduje. Tudi skromni začetki zблиževanja z drugimi verstvi se dnevno opažajo. Vsakih štirinajst dni se udeležujemo dia-

loga med katoličani in muslimani. Oni so zelo navdušeni nad našim zanimanjem zanje, mi se pa tudi marsikaj naučimo pri njih. Dnevno me preseneča, kako so nekateri globoko domeli Boga.“

DAROVI

ZA BARAGOVO MISIJONIŠČE

Nagode Malka, v zahvalo Baragi, 1000 pesov; Slovenska hranilnica SLOGA v Argentini, 10.000; po Marijini družbi na Via Risorta v Trstu (v lirah): N. N., 25.600; N. N., 1000; N. N., 1500; N. N., 500; Turre Amalija, 5000 lir.

ZA JABZ

N. N., Lomas del Mirador, 1000 pesov za Baragovo beatifikacijo; Slov. hranilnica SLOGA v Argentini, 10 tisoč pesov.

ZA VSE SLOV. MISIJONARJE

Francija (v NF): gospe Rotar in Mlakar, Merlebach, 50; rojaki v Parizu, dohodek mis. tombole, 200; *Argentina* (v pesih): N. N., Tablada, 1.500; Fran Erjavec, L. del Mirador, 400; N. N., Luján, 2.000; *Italija* (v lirah): po Marijini družbi na Via Risorta za krst poganskih otrok na imena Ivana, Katarina, Anton, Ana, Ivan, Marija, Jožef, Ivanka, Ivan, Anton, Bruno, Marija in Jožef, 12 tisoč lir; *ZD*: Tončka Cigale, Washington, 2 dolarja.

ZA MISIJONE

Slomškov dom, Ramos Mejía, ob predavanju č.g. Franca Sodja CM, 1000 pesov; Fani Jamšek, 500 pesov. *Iz Kanade* (v kan. dolarjih): Hočev var Franc, 1.50; Grm Stane, 1; Kolkelj Ančka, 0.50; Senica Janez, 0.50; Šparovec Jože, 2; Berkopec Barbara, 1; Dolinar Tone, 2; Gruntar Alojzij, 2; Sedej Matija, 2; Dimnik Fani, 2; Kušar Janez, 2; Minka Princ, 1; F. Gregorčič, 1.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Za o. Obala, N. N., Villa Madero, 500 pesov; za istega 300 pesov Jožica in Franci Mule, vsi iz Argentine; za s. Marjeto Mrhar, Ilija Marija iz Venezuele, 50 dolarjev.

ZNAMKE ZA MISIJONE

N. N., Ramos Mejía; Misijonski krožeg Barogovega misijonišča; Ladislav Lenček CM, dr. Vinko Brumen, Buenos Aires; Kramar Maks, San Nicolás; č.g. Stanko Skvarča, Luján; č.g. Janez Jeretina CM, Luján; Jožica in Franci Mule — vsi v Argentini.

LEPI PRIMERI MISIJONSKIH ŽRTEV

V poročilu o skladu za vse slovenske misijonarje in misijonarko že upoštevani in misijonarjem že odposlani, a še ne objavljeni darovi iz ZD, v dolarjih:

Po Miss Ivanki Pograjec: Mary Sekne, 10; Ljubica Sekne, 2; Hren Alenka, 5; dr. Milan Pavlovčič in Barbka, 1; družina Sršen, 8; Mr. in Mrs. Frank Kolarič, 10; Albina Osenar, 20; Ivanka Pograjec, 30; Marija Cergol, 10; Milena Gobetz, 10.

Skupaj 115 dolarjev za o. Jožeta Cukalo DJ v Indiji.

Neznatna slovenska skupina v Quincy, Ill., v Združenih državah, obstoječa iz treh moških, je za leto 1966 zbrala za slovenske misijonarje in misijonarko 1.172 dolarjev, in eden od njih, č.g. Jože Ferkulj, je daroval še posebej za semeniščnika v Indiji 150 dolarjev.

Marija di Sacramenti, Jeruzalem, Slovenka, sestrična zdravnika dr. Meršola v ZDA, je darovala za slovenske misijonarje 100 dolarjev.

VSEM TISOČKRAT "BOG POVRNI!"

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Franc Sodja C.M., upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska Slovenska tiskovna družba "Editorial Baraga", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem.

Ovitek in zaglavja: Jure Vombergar

NAROČNINA: V Argentini in sosednih deželah: navadna 600, podporna 1.200, dosmrtna 6.000 pesov. V ZDA in Kanadi: 3 (6, 40) dolarjev. V Italiji 1.600 (3.200, 20.000) lir. V Avstriji 60 (120, 800) šilingov. V Franciji 12 (24, 160) NF. V Angliji 1¼ (2½, 16) funtov. V Avstraliji 3 (6, 40) dolarjev.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA.: Rev. Charles A. Wolbang CM, St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540. — Mr. Rudi Knez, 679 E. 157 th St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. Jože Mejač CM, istotam. Za Montreal in okolico: Rev. Stanislav Boljka CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P. Q. Za Port Arthur (Ontario) in za vso ostalo srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jože Časl CM, 95 Macdonald Ave, Winnipeg 2, Man.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar CM, Rue de Sévres 95, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt. Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau, Kapellengasse 15, Kärnten.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford.

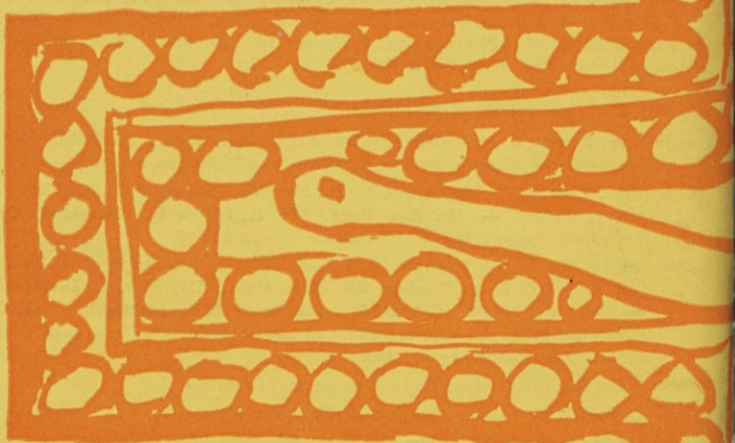
Avstralija: Franc Vrabec, Baraga House, 19 A'Beckett Str., Kew, Vic., Australia.

IZ VSEBINE TE ŠTEVILKE

Muslimani — Prošnja — Slomškovo delo za zedinjenje —
Mlade Cerkve — Misijonski poklici — Tvoj apostol — Vladimir
Sergejevič Solovjov — Dva iz rodu velikanov (o. Schall) —
Čudo v Kamerunu — Iz nemirne Indonezije — Želiš delati v
misijonih? — Cerkev premišljuje — Odgovarjamo vam z misi-
jonske postaje — Novi naslovi misijonarjev — Nova misijonarka
— Po misijonskem svetu — Naši misijonarji pišejo — Darovi

LEPO SE PRIPOROČAMO ZA PORAVNAVO NAROČNINE!

SVET KRISTUSU!
KRISTUSA SVETU!

Correo Argentino Suc. 34 (B)	TARIFA REDUCIDA
	CONCESION 5612

Registro de la Prop. Int. N° 860.246
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467.
Buenos Aires